HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Maardu Linnavalitsus
Kallasmaa 1
74111 Maardu
Harjumaa

10.03.2026 nr 9.5-2.2/25-26/19/15

Maardu Põhikooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1], põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõigete 1, 2 ja 6 ning haridus- ja teadusministri 11.09.2025. a käskkirja nr 215 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Maardu Põhikooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada kooli pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Katrin Ohakas
järelevalveosakonna nõunik

Lisad:
1. Õiend
2. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Koopia: Maardu Põhikool

Katrin Ohakas
735 4068
katrin.ohakas@hm.ee

Lisa 1
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
Järelevalveosakonna nõuniku korraldusega
„Maardu Põhikooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

MAARDU PÕHIKOOLI HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Maardu Põhikool (edaspidi *kool*) on Maardu Linnavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Noorte 10, 74111 Maardu, Harjumaa.

2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõuniku 19.12.2025 korralduse nr 9.5-2.2/25-26/19/1 „Haldusjärelevalve algatamine Maardu Põhikoolis“ alusel.

3. Järelevalves selgitati, kas koolis on eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamisel lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, riiklikes õppekavades ning teistes õigusaktides sätestatust; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, sh riigikeeleoskuse tase vastab kehtestatud nõuetele, ning kas eesti keele ja eesti keeles aineid õpetavad õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise või metoodikakoolitusi; kas koolis hinnatakse eesti keele ja eestikeelse aineõppe kvaliteeti ning tulemuslikkust ning kavandatakse sellest lähtudes arendustegevusi.

4. Järelevalvet teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõunikud Katrin Ohakas ja Berit Asuküla. Eksperdina oli kaasatud Keeleameti järelevalvetalituse peainspektor Janika Lindpere.

5. Järelevalve algas 2. veebruaril 2026.

6. Järelevalves vesteldi direktori, õppealajuhataja ja pidaja esindajaga, eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate, õpilaste ja hoolekogu esindajatega, tutvuti kooli vaadeldava valdkonna dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, võrreldi kooli dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Koolis toimub õpe põhikooli I–III kooliastmes, kus õppis järelevalve alguses 404 õpilast. Koolis on moodustatud eriklassid hariduslike erivajadustega (edaspidi *HEV*) õpilastele.

Kehtiva õppekava üldosa ning kõik ainevaldkonna- ja ainekavad ei ole kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (edaspidi *PGS*) ning põhikooli riiklikus õppekavas[1] (edaspidi *PRÕK*) sätestatuga ning vajavad täiendamist. Koolis korraldatakse õpet ka põhikooli lihtsustatud

[1] Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

riikliku õppekava[2] (edaspidi *PLRÕK*) järgi nii lihtsustatud kui toimetulekuõppe tasemel, kuid kooli õppekava üldosa PLRÕKist lähtuvaid erisusi ei esita, samuti ei ole PLRÕKi järgi koostatud aine- ja tegevusvaldkonna kavasid. Eraldi dokumendina on koolis koostatud hindamise kord ja klasside tunnijaotusplaanid, mis peaksid olema õppekava osad.

Kooli enamikes klassides on ületatud PGSis sätestatud põhikooli õpilase suurimat lubatud nädalakoormust, 8. klassides nelja nädalatunni võrra. Järelevalves selgus, et mitmed huviringid toimuvad õppetegevuste ajal ning on õpilastele kohustuslikud.
Õppekava tunnijaotusplaani alusel ei toimu õpet üheski klassis. Õppeainete loend ja õppeainete tunnimahud tunniplaanis erinevad õppekavas esitatust. Kõikides klassides on nädalas üks projektitund, mis on õpilastele kohustuslik, kuid mida õppekava ei määratle.

Eesti keel teise keelena tundide arv klasside tunniplaanis on kooskõlas PRÕKis sätestatuga. Eestikeelse õppe maht vene õppekeelega klassides erineb klassiti suures ulatuses. Ühes 3., 6. ja 7. klassis on eestikeelse õppe maht 60%, nende paralleelklassides ja 8. ja 9. klassides õpitakse eesti keeles vaid üht õppeainet, üldjuhul ühe nädalatunni ulatuses.
Kool pakub ülemineku- ja suurema eestikeelse õppe mahuga klasside õpilastele valikainet „vene keel ja kultuur“, kuid valikaine rakendamisel ei ole lähtutud PGSis sätestatust.

Suuri puudusi esines klassipäevikute täitmisel. Koolis ei ole kõigis õppeainetes toimunud õppetööd tunniplaanis ettenähtud mahus, sealhulgas õppeaines eesti keel teise keelena, kus tegelikult toimunud tundide arv on mitmetes klassides ettenähtust oluliselt väiksem.

Järelevalve ajal oli koolis 49 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded. Lisaks neile töötasid koolis õpetaja assistendid, kelle tööülesannete hulgas on ka asendustundide läbiviimine. 23 õpetaja ja kolme tugispetsialisti kvalifikatsioon ei ole nõuetele vastav. Koolis töötab üheksa õpetajat, kellel puudub nõuetekohane B2-tasemel keeleoskus. Neljal õpetajal ei ole vajalikku C1-tasemel keeleoskust, et õpetada eesti keeles. Kolmel õpetaja assistendil ei ole nõuetekohast B2-keeletaset ja ühel õpetaja assistendil, kes töötab eestikeelse õppega klassis, ei ole C1-keeletaset.

Koolis ei ole piisav arv kvalifikatsiooniga õpetajaid nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt, et tagada kooli õppekavas määratu õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste savutamine. Kokku annavad õpetajad 802 õppetundi, millest 399 (50%) annavad kvalifikatsioonita õpetajad. Eriti suur on kvalifikatsioonita õpetajate antavate õppetundide osakaal I kooliastmes - 63%. Koolis ei saa rahuldavaks pidada ka olukorda eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate kvalifikatsiooniga. Eesti keelt teise keelena õpetab kümme õpetajat, neist neljal pole nõuetekohast kvalifikatsiooni. Eesti keel teise keelena tunde on nädalas kokku 144, neist 59 (41%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon ei ole nõuetekohane, samuti ei ole neil erialast ettevalmistust.
Eesti keeles õpetavad koolis 17 õpetajat, neist 9 (53%) ei oma nõutavat kvalifikatsiooni. Eriti madal on eesti keeles õpetavate kvalifikatsiooniga õpetajate osakaal I koolistmes, kus 94 eestikeelsest ainetunnist annavad 52 (55%) kvalifikatsioonita õpetajad. II kooliastmes on vastav näitaja 42% ja III kooliastmes, kus on ainult 9 eestikeelset ainetundi, 22%. Ühelgi eesti keeles

[2] Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

muusikat, kunsti, tööõpetust õpetaval õpetajal ei ole nõuetekohast kvalifikatsiooni.

Koolil on olnud viimased kolm aastat madalad tulemused eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil, samuti tasemetöödes, mille põhjuste hulgas võib olla asjaolu, et osa õppetööst pole toimunud ning õpetajatel puudub kvalifikatsioon ja ettevalmistus õpetada eesti keelest erineva kodukeelega õpilasi.

Vaadeldud tundides oli õpilaste eesti keele tase nõrk ning ei vasta eesti keel teise keelena ainekavas sätestatud keele-eesmärkidele. Vaadeldud tundides toimunud õpe ei toetanud õpilaste eesti keele arengut viisil, et ta suudaks omandatud ainealaseid teadmisi ja oskusi väljendada suuliselt ja kirjalikult. Rohkem oleks vajalik kasutada võtteid, mis ergutaksid arutelu ja suunaksid õpilasi kaasa mõtlema. Õppetegevuses kasutati vähesel määral aktiivset suhtlust võimaldavaid õppeviise ja metoodilisi võtteid, oluline oleks teha rohkem paaris- ja rühmatööd, rollimänge ning kasutada muid aktiivõppe meetodeid. Paljud õpetajad vajaksid metoodiliste pädevuste tõstmist muu kodukeelega õpilaste õpetamiseks.
Kooli arengukavas ning sisehindamises on rõhutatud lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) põhimõtete rakendamist. Positiivsena saab välja tuua, et koolis on käesoleval õppeaastal toimumas LAK-õppe koolitused kõigile õpetajatele. Ärakuulamisel selgitas direktor, et LAK-õppe rakendamine on protsess, mis eeldab õpetajate järjepidevat koolitamist, planeerimisaega ja ühist arusaama metoodikast. Käesoleval õppeaastal toimuvad koolis LAK-õppe koolitused kõigile õpetajatele, mis näitab, et metoodiline areng toimub teadlikult.

Eesti keelt kasutatakse koolisisestes tegevustes: üritused, koolilaager, muuseumitunnid, õppekäigud, ühistegevused teiste koolide õpilastega. Lisaks eesti keele kuulamisele peaks leidma õpilastele tegevusi, kus õpilased peavad ise kasutama suhtlemisel ja tegevustes eesti keelt. Positiivsena saab märkida, et kooliruumide seintel on valdavalt eestikeelsed materjalid.

Koolis töötavad eripedagoog, koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog ja logopeed. Logopeedi, eripedagoogi ja sotsiaalpedagoogi kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, mistõttu ei ole nende teenused koolis tagatud.

Koolis on kinnitamisel uus arengukava perioodiks 2026–2030. Enne arengukava koostamist on tehtud sisehindamine. Sisehindamisel ei ole analüüsitud näitajaid ega esitatud tõenduspõhiseid parendustegevusi. Õppeaasta lõpus on tehtud tegevusaruanne, mida on tutvustatud õppenõukogus, kuid õppenõukogu ei ole teinud selle põhjal ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

Käesoleva õiendi eelnõu saadeti 25.02.2026 kooli pidajale ja direktorile ärakuulamiseks. Ärakuulamisel esitatud ettepanekuid on arvestatud.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Kooli õppekava ja õppekorraldus

1.1. PGSis[3] on sätestatud, et koolil tuleb riiklike õppekavade alusel koostada kooli õppekava, mis on õpingute alusdokument ja milles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad

[3] PGS, § 17 lg 1.

valikud. Õppekava ja selle muudatused peab kehtestama direktor ja eelnevalt tuleb need arvamuse andmiseks esitada kooli õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele[4].
Järelevalves esitas kool õppekava, mis on kehtestatud[5] vastavalt PGSis sätestatule veebruaris 2023.
Kooli õppekava oli järelevalve ajal avaldatud kooli veebilehel, nagu sätestab PGS[6].

Järelevalves toimunud vestlusel selgitas direktor, et kooli õppekavasse viidi 2024. aasta kevadel sisse täiendus[7], mis sätestab õppekeeled 2024/2025. õppeaastaks.
Vastav täiendus on õppekavasse lisatud, kuid õppekava muudatuse kehtestamise kohta direktori käskkirja ning arvamuste saamise kohta dokumente ei esitatud.
Seega on õppekavasse tehtud muudatus nõuetekohaselt[8] kehtestamata.

1.2. PRÕK[9] sätestab, et kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.
PRÕK ja PGS sätestavad, millised korrad ja põhimõtted tuleb kooli õppekava üldosas esitada. Kui koolis korraldatakse õpet nii PRÕKi kui ka põhikooli lihtsustatud õppekava PLRÕK järgi, koostatakse kooli õppekavas ühine ühisosa, lähtudes PRÕKis sätestatust ja arvestades PLRÕKis kirjeldatud erisusi[10].

Üldosa
Kooli õppekava üldosa ei ole õigusaktides sätestatuga kooskõlas ja vajab täiendamist järgmiselt:

1) Õppekavas[11] esitatakse, et nii algkoolis kui põhikoolis on haridus venekeelne. PGSi[12] kohaselt on põhikooli õppekeeleks eesti keel. Hoolekogu ettepanekul ja valla- või linnavolikogu otsuse alusel võib muu keel olla õppekeeleks eesti keele asemel 2025/2026. õppeaastal 3. ja 6.–9. klassis[13]. Kooli õppekava tuleb uuendada vastavalt eestikeelsele õppele ülemineku sätetele[14].
2) PRÕK[15] sätestab, et kooli õppekava üldosas tuuakse välja vaba tunniressursi kasutus ja põhjendused. III kooliastmes on lisatud üks tund matemaatikat, kuid pole selgitatud, kuidas kool lisatud tunniressurssi kasutab.
3) Esitamata on õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud[16].
4) Esitamata on õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused[17].

[4] PGS, § 17 lg 2, § 71 lg 2 p 2.
[5] Direktori 27.02.2023 käskkiri nr 1.1-1/6, õppenõukogu 22.03.2023 koosoleku protokoll nr 1.1-3/4, hoolekogu 06.02.2023 protokoll nr 1.1-4/2, õpilasesinduse 23.02.2023 koosoleku protokoll nr 8.
[6] PGS, § 69 lg 1.
[7] Õppekava üldosa p 1, tabel 1.
[8] PGS, § 17 lg 2.
[9] PRÕK, § 24 lg 5.
[10] Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“, § 5 lg 2.
[11] Maardu Põhikooli õppekava ptk 1 „Maardu Põhikooli õppesuunad“.
[12] PGS, § 21 lg 1.
[13] PGS, § 100^{15} lg 1 p 2.
[14] PGS, § 100^{15}.
[15] PRÕK, § 24 lg 6 p 2.
[16] PRÕK, § 24 lg 6 p 3.
[17] PRÕK, § 15 lg 9.

5) PRÕK[18] sätestab, et kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kord õppeaastas toimuval arenguvestlusel kooli õppekavas kehtestatud korras. Kooli õppekavas on kirjeldatud käitumise ja hoolsuse hindamine, kuid puudub tagasisidestamine arenguvestlusel.
6) Kooli õppekavas kirjeldatakse, et valikained on A-võõrkeel (inglise keel), mis tegutseb ringina ning mille õpe algab I kooliastmes; informaatikaõpe algab I kooliastmes. Tunnijaotusplaanis ei kajastu I kooliastmes inglise keel ega informaatika, kuid inglise keele ainekavas on esitatud õpitulemused alates 1. klassist. Kui inglise keelt pakutakse 1. ja 2. klassis õpilastele vabatahtliku ehk vabaainena, ei saa selle õpitulemused olla eelduseks A-võõrkeelega alustamiseks 3. klassis.
7) Kooli õppekava üldosas on kirjas, et 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. PRÕK[19] sätestab, et kool paneb 9. klassi õpilasele aastahinded Eesti hariduse infosüsteemis välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Põhikooli lõpetamise tingimused sätestatakse riiklike õigusaktidega, seetõttu ei ole koolil otstarbekas neid oma õppekavas esitada, sest toimida tuleb riiklikes õigusaktides esitatu kohaselt.
8) PGS[20] sätestab, et koolivälise nõustamismeeskonna soovituse kohaselt ja seadusliku esindaja kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, õppimiskohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovitab lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest. Kooli õppekava üldosa punktis 2 on kirjas, et koolilaste terviseseisundit arvestades annab kool koduõppe, individuaalõppe võimaluse parandatud ja lihtsustatud õppekava järgi, mille aluseks võetakse PLRÕK määrus. Kool ei saa ise ilma koolivälise nõustamismeeskonna otsuseta määrata ega rakendada koduõpet (v.a lapsevanema soovil), individuaalse õppekava alusel vähendatud õpitulemustega õpet ega ka PLRÕKi järgi õpetamist.
9) PRÕK ja PRLÕK[21] sätestavad, et koolis, kus korraldatakse õpet nii PLRÕKi kui ka PRÕKi järgi, koostatakse kooli õppekavas ühine üldosa, lähtudes PRÕKi § 24 lõikes 6 sätestatust ja arvestades käesolevas määruses kirjeldatud erisusi. Õppekavas sätteid ja viiteid lihtsustatud õppe ja toimetulekuõppe tasemel õppe korraldamisele ei ole. Esitamata on kõik PLRÕKist lähtuvad erisused (õppeained, õppetundide arv nädalas, õppekeelte kasutamine, III kooliastme uurimistöö, kooli lõpetamine).
10) PRÕK[22] sätestab ainevaldkonnad ja nende õppeained. Õppeaine eesti keel teise keelena kuulub alates 2023. a 1. septembrist keele ja kirjanduse, mitte võõrkeelte ainevaldkonna alla.
11) Õppekava üldosas kirjeldatud põhikooli lõpetamise tingimused ei ole kooskõlas PRÕKis[23] esitatuga.

[18] PRÕK, § 19 lg 3.
[19] PRÕK, § 22 lg 12.
[20] PGS, § 48 lg 1.
[21] PRÕK, § 24 lg 5 ja PLRÕK, § 5 lg 2.
[22] PRÕK, § 1 lg 6.
[23] PRÕK, § 23 lg-d 2 ja 2^1.

Üldosas esitatud lõimingu põhimõtted on üldised, kirjeldavad lõimingu olemust ja üldisi võimalusi, kuid kooli õppekavas peab üldistest põhimõtetest lähtuvalt kirjeldama, kuidas koolis rakendatakse lõimingut, millised on konkreetsed tegevused ja põhimõtted just selles koolis. Üleminekuklassides ja ka vene õppekeelega klassides on oluline rakendada LAK-õpet ning vastavad konkreetsed, koolis rakendatavad põhimõtted on vajalik esitada õppekavas.
Samuti on üldised põhimõtted esitatud õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korralduses. Ka selles peatükis on vajalik kirjeldada, kuidas koolis on teavitamine korraldatud. Näiteks esitab õppekava[24], et õpilastele ning vanematele on tagatud teabe kättesaadavus õppe ja kasvatuse korralduse kohta. Peamised õpiteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta alguses. PGSi[25] ja PRÕKi[26] kohaselt on kool kohustatud teavitama õpilast õppeveerandi või kursuse algul õppeveerandi või kursuse jooksul läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest, samuti luuakse statsionaarses õppes õppivate õpilaste seaduslikele esindajatele võimalused sellekohase teabega tutvumiseks. Kooli õppekava ülesanne ongi kirjeldada, kuidas riiklike õigusaktide nõudeid koolis täidetakse, mida, kes ja millal teeb.

Kooli õppekavas peab esitama hindamise korralduse[27]. Vastav korraldus on õppekavas olemas, kuid järelevalves esitas kool direktori käskkirjad[28], millest nähtub, et septembris 2025 on kehtestatud hindamise kord ja hiljem on sellesse tehtud täiendused. Hindamise korra kehtestamise käskkirja juures ei olnud kehtestatavat dokumenti. Täiendamise käskkirjast ei olnud aru saada, mida ja kuidas korras täiendatakse. Nt on seal öeldud, et hindamisest eemaldatakse õpilaste kodukorra järgimise ja käitumise hindamine. Mida, millist sätet korras muudeti, jääb selgusetuks. Samuti ei ole lisatud käskkirjale muudetud hindamise korda.
Haldusmenetluse seaduse[29] (edaspidi *HMS*) kohaselt peab haldusakt olema selge ja üheselt mõistetav. Kui käskkirjaga kehtestatakse dokument, siis peab kehtestatav dokument olema käskkirja osa. Vastasel korral ei ole selge, mida kehtestati, milline on kehtestatav dokument.
HMS[30] sätestab, et haldusakti põhjenduses tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus. Direktori käsikirjades pole faktilisi ja õiguslikke aluseid toodud.
Hindamise korraldus on vaja esitada kooli õppekava üldosas. Kui õppekavas tehakse muudatus, siis on tegemist õppekava muutmisega ning lähtuda tuleb PGSis[31] ja PRÕKis[32] sätestatust. Direktor kehtestab käskkirjaga õppekava muudatused, kuid need tuleb enne esitada arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
Kooli õppenõukogu on 1. ja 4. klasside hindamisega seonduvat arutanud[33]. Koosoleku protokollist nähtub, et otsustatud on jätkata numbrilise hindamisega ja kasutatakse hindeid „5“, „4“ ja „3“. „2“ asemel pannakse hinne „3“ ja kirjutatakse kujundav kommentaar. 1. klassides

[24] Maardu Põhikooli õppekava ptk 9. „Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus“.
[25] PGS, § 55 lg 3.
[26] PRÕK, § 16 lg 4.
[27] PRÕK, § 24 lg 6 p 5.
[28] Direktori 01.09.2025 käskkiri nr 1.1-1/19 „Hindamise korra kehtestamine 2025/2026. õppeaastaks“, 01.12.2025 käskkiri 1.1-1/31 „Hindamise korra täiendamine 2025/2026. õppeaastaks“.
[29] HMS, § 55 lg 1.
[30] HMS, § 56 lg 2.
[31] PGS, § 17 lg 2.
[32] PRÕK, § 24 lg 4.
[33] Õppenõukogu 28.08.2025 koosoleku protokoll nr 1.1-3/7.

otsustati kord poolaastas kirjeldada õpilase õpitulemuste saavutatust igas õppeaines.
Kooli veebilehel[34] on dokument „Õpilaste hindamise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord“. Nimetatud dokumendis ei ole kirjeldatud 1. ja 4. klasside osas hindamisega seotud erisusi, mida esitab õppenõukogu protokoll. Ka käitumise ja hoolsuse hindamisega seonduv on õppekavas esitatuga sisuliselt sama, kuid põhjalikumalt on määratletud, millal hinnatakse õpilase käitumist hindega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.
Seega ei ole kooli hindamise korraldus selge, erinevad dokumendid esitavad erinevat infot. Hindamise korraldust on õppenõukogus arutatud, kuid hoolekogus ning õpilasesinduses ei ole. Direktor selgitas, et ei ole sellist üht dokumenti, kus kajastuksid kõik hindamise korralduses tehtud muudatused.

Kuna koolis õpivad eesti keelest erineva kodukeelega õpilased, siis on soovitatav käsitleda õppekavas õpilaste arengu toetamise põhimõtete hulgas ka seda, kuidas muu kodukeelega või hiljuti Eestisse õppima asunud õpilasi toetatakse eestikeelses õppes.

Üldosas on erinevates peatükkides kord räägitud õppeveeranditest, kord trimestritest. Õppekava ei esita, kas koolis on õppeperiood jagatud veeranditeks või trimestriteks, kuid see on oluline õppekorralduslik põhimõte, mida õppekava peab selgelt esitama ja millest õppetöö korraldamisel lähtuma.

Soovitatav on vaadata üle üldosa vormistus. Praegu on erinevad peatükid kopeeritud erinevatest dokumentidest ja jäetud lõpuni ühtlustamata.

Ainevaldkonna- ja ainekavad
Keele ja kirjanduse, võõrkeelte, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkonna- ja ainekavad ei ole kooskõlas riiklikes õppekavades sätestatuga ja vajavad täiendamist järgmiselt:
1) keele ja kirjanduse valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[35] nõuetele valdkonnakava üldosa ja kirjanduse, eesti keel teise keelena ja vene keele ainekava. Valdkonnakava ei ole esitatud ühtse tervikuna, üldosa ja kõik ainekavad on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel, arvestamata eestikeelsele haridusele üleminekukava;
2) võõrkeelte valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[36] nõuetele valdkonnakava üldosa ja A-võõrkeele ainekava; valdkonnakava üldosa ja A-võõrkeele ainekava on koostatud riikliku õppekava ainekava kehtetu versiooni alusel.
3) matemaatika valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[37] nõuetele valdkonnakava üldosa ja matemaatika ainekava; valdkonnakava üldosa ei ole koostatud tervikdokumendina, matemaatika ainekava on koostatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel;
4) loodusainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[38] nõuetele valdkonnakava üldosa, loodusõpetuse, bioloogia, geograafia, füüsika ainekava; keemia ainekava on esitamata; kõik ainekavad on koostatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel;

[34] https://mpkool.ee/wp-content/uploads/2026/02/Uuendatud_Hindamisjuhend-alates-23.01.2025.pdf.
[35] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 1.
[36] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 8.
[37] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 5.
[38] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 4.

5) sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[39] nõuetele valdkonnakava üldosa, inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekava; üldosa, inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekavad on koostatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel;
6) kunstiainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[40] nõuetele valdkonnakava üldosa, muusika ja kunsti ainekavad, valdkonnakava ei ole esitatud ühtse tervikuna; üldosa ja kõik ainekavad on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel;
7) tehnoloogia valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[41] nõuetele valdkonnakava üldosa ja tööõpetuse, käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogia ainekavad; valdkonnakava ei ole esitatud ühtse tervikuna, üldosa ja kõik ainekavad on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel;
8) kehalise kasvatuse valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[42] nõuetele valdkonnakava üldosa ja kehalise kasvatuse ainekava; valdkonnakava ei ole esitatud ühtse tervikuna, üldosa ja kehalise kasvatuse on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel.
9) PLRÕKi[43] järgi koostatud aine- ja tegevusvaldkonnakavasid kooli õppekava ei sisalda, kuigi koolis õpivad õpilased lihtsustatud ja toimetulekuõppe tasemel.

1.3. Seadus[44] sätestab, et direktor kehtestab kooli päevakava, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste järjestust ja ajalist kestust.
Järelevalves esitatud direktori kehtestatud[45] päevakava ei olnud esialgu kooskõlas seaduses sätestatud nõuetega. Järelevalves tehti päevakavas muudatused ning täiendati pikapävarühmades korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust.

1.4. Kool peab õppetööd korraldades lähtuma õppekavast, mis on kooli õpingute alusdokument[46].
Kooli õppetöö ei lähtu kehtestatud õppekavas esitatust. Õppekava tunnijaotusplaanis esitatu järgi ei toimu õppetööd üheski klassis: õppeainete loend ja õppeainete tunnimahud tunniplaanis erinevad õppekavas esitatust.

Järelevalves esitas kool tunnijaotusplaanid eraldi dokumendina, mida ei ole kehtestatud ega osapooltelt arvamuse saamiseks esitatud. Tunnijaotusplaanide puhul on tegemist õppekava osaga (õppekavas tuleb esitada õppekorraldus ja tunnijaotusplaan)[47] ja kui tunnijaotusplaani muudetakse, on tegemist õppekava muutmisega ning muudatused tuleb kehtestada direktori käsikirjaga, võttes enne arvamused õppenõukogult, hoolekogult, õpilasesinduselt.

Õppekavas esitatud tunnijaotusplaani alusel koostatakse kooli tunniplaan, mille järgi toimub õppetöö. Antud juhul ei ole kooli tunniplaan koostatud õppekavas esitatud tunnijaotusplaani alusel.
Vestlusel selgitas õppejuht, et direktoriga koos vaadatakse riiklikust õppekavast, milliseid

[39] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 6.
[40] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 3.
[41] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 7.
[42] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 2.
[43] PLRÕK, § 5 lg 3 p 2 ja lg 6.
[44] PGS, § 25 lg 6.
[45] Direktori 10.09.2025 käskkiri nr 1.1-1/26 „Maardu Põhikooli päevakava kehtestamine“
[46] PGS, § 17 lg 1.
[47] PRÕK, § 24 lg 6 p 1.

õppeaineid ja millises mahus on vaja, millised on kooli valikud. Nii saadakse tunniplaan. Õppejuhi sõnul ei ole kooli õppekava tunnijaotusplaan ja tunniplaan omavahel kooskõlas.

Järelevalves selgus, et eraldi dokumendina esitatud tunnijaotusplaanid ja kooli tunniplaan ei ole kooskõlas 7. klasside matemaatikatundide arvu osas. Nimelt on tunnijaotusplaanis matemaatikatunde ette nähtud neli, aga tunniplaanis on matemaatikatunde nädalas viis.
Direktor selgitas, et õpetajad soovisid III kooliastme matemaatikatundide jagamisel teha muudatuse ning suurendada 7. klassis matemaatikatundide arvu, mistõttu on järgmisel aastal 8. klassis matemaatikat neli nädalatundi.

Juhime tähelepanu, et kooli tunniplaan tuleb koostada õppekavas esitatud tunnijaotusplaani järgi, et tagada õppe vastavus riiklikult sätestatud nõuetele ning nõuetekohase õppe järjepidevus. Kui tunniplaan koostatakse juhuslike plaanide alusel ja nendes olevat muudetakse jooksvalt õpetajate soovide kohaselt, siis ei ole võimalik aru saada, kas õpilased ikkagi saavad õpingute jooksul ettenähtud õpet vajalikus mahus.

1.5. PGS[48] sätestab põhikooli õpilase suurima lubatud nädala õppekoormuse õppetundides.
Kooli kõigis klassides (v.a 5. klassides ja 6.B klassis) on õpilaste õppekoormus PGSis sätestatust suurem:
1. klassides on 22 nädalatundi 20 asemel; 2. klassides on 24 nädalatundi 23 asemel; 3.A klassil on 26 ja 3.B klassil on 27 nädalatundi 25 asemel; 4. klassidel on 27 nädalatundi 25 asemel; 6.A klassil on 31 nädalatundi 30 asemel; 7. klassidel on 32 nädalatundi 30 asemel; 8. klassidel on 36 nädalatundi 32 asemel ja 9. klassil on 34 nädalatundi 32 asemel.
Koolil ei ole õigust suurendada õpilaste kohustusliku õppetöö mahtu. Antud juhul on III kooliastme jooksul õpilastel kaheksa õppetundi rohkem, kui PGS seda ette näeb.
PGSis sätestatud suurim lubatud õppekoormus arvestab õpilaste tervisega, võimega keskenduda õppetööle. Kui kool õppekoormust suurendab, siis ei toetata õpilaste vaimset ja füüsilist tasakaalustatud arengut ning õppekeskkond ei toeta õpilasi piisaval määral. Koolil ei ole õigust suurendada õpilaste nädalakoormust.
Vestlusel selgitas direktor, et tunniplaanis on õppetöö ajal ka mitmed ringid (nt 1. ja 2. klassis inglise keel, 4. klassis informaatika), sest siis õpilased teavad, et see on neile kohustuslik, muidu nad ei käiks seal. Lapsevanemad on soovinud inglise keele ringe.
Selgitame, et huviringe võib tunniplaani märkida, kuid sellisel juhul peavad need olema selgelt eristatud õppekavajärgsest, õpilasele kohustuslikust õppetööst. Huviringe ei saa panna ka kooli päevakavas ette nähtud õppetöö ajale, huviringid peavad toimuma õppetöövälisel ajal. Lapsevanemad ei saa nõuda koolilt huviringide tegemist õpilastele kohustuslikuks. Huviringi valib kas õpilane või tema vanem kooli pakutud huviringide hulgast. Õpilase osalemine huvitegevuses on vabatahtlik ja kui vanem soovib, et õpilane huviringis osaleks, siis peab ta ise tagama õpilase osavõtu.

Kõigis klassides on projektitund, mida õppekava ei esita.
Direktor selgitas, et see on klassijuhatajatund, kus täidetakse erinevate projektidega (nt Roheline Kool, Kiusamisest Vabaks) seotud ülesandeid ning arutatakse ka klassiga seotud küsimusi. Õpilaste jaoks on see kohustuslik.

[48] PGS, § 25 lg 2.

Vestlused osalenud õpilased ja lapsevanemad teadsid, et projektitund on õpilastele kohustuslik. Direktori sõnul on eesti õppekeelega klassides projektitunnid üldjuhul eestikeelsed, vaid juhtudel, kui on mingi raskem teema, siis lapse emakeeles.

Ärakuulamisel selgitas direktor, et teadvustatakse, et õpilaste nädalakoormus ei vasta PGSis sätestatud normidele. Õppekoormuse suurenemine on olnud peamiselt seotud eestikeelse õppe mahu suurenemisega ning informaatika lisamisega, et toetada õpilaste digipädevuste arengut. Edasises õppekorralduses kavandatakse valikainete ja informaatika käsitlemist viisil, et kohustusliku õppe maht ei ületa seaduses lubatud piiri.

1.6. Eesti keel teise keelena tundide arv vene õppekeelega klassides (3. ja 6.–9. kl) on kooskõlas PRÕKis[49] sätestatuga.
Õppekava tunnijaotusplaanis ei ole eesti keel teise keelena tundide arv nõuetekohane 2. klassis, teistes klassides on nõuetekohane. Tegelikult õpitakse 2. klassis eesti keelt teise keelena PRÕKis ettenähtud mahus – 6 nädalatundi. Vastuolu on tingitud asjaolust, et kooli õppekavas olevat tunnijaotusplaani pole muudetud, kui muutus PRÕK[50].

Eestikeelse õppe maht on 3.B, 6.A ja 7.A klassis teiste vene õppekeelega klassidest suurem. 3.A klassis õpitakse eesti keeles vaid kunsti, 6.B klassis informaatikat, 8. ja 9. klassides ainult karjääriõpetust.
Direktor selgitas, et 3.B, 6.A ja 7.A puhul on tegemist keelekümblusklassidega ning need moodustati vanemate sooviavalduste põhjal. Kuigi alguses oli vanemate huvi suur, siis lõpuks ikkagi kõik vanemad ei soovinud, et nende lastel oleks eestikeelset õpet rohkem.
Sisehindamise aruandes on märgitud, et koolis pakutakse kõikides klassides eesti keele lisatunde. Kooli juhtkonna liikmed selgitasid, et tegemist on eestikeelsete õppeainetega, mitte otseselt eesti keel teise keelena tundidega.

Antud juhul on õpilased pandud keeleõppes ebavõrdsesse olukorda. Osadele õpilastele ei ole loodud võimalusi omandada paremini eesti keelt - vaid ühe eestikeelse õppetunni kasutegur keele omandamisel on väga väike.

Ärakuulamisel selgitas direktor, et eestikeelse õppe maht klassiti ning õppeaineti sõltub kvalifikatsiooniga õpetajate olemasolust ning seetõttu erineb õppeaastati, lähtudes õpetajate olemasolust ja koormusest. Püsivalt rakendatakse 6.a ja 7.a klassis 60% eestikeelset õpet hilise keelekümbluse põhimõttel. Eestikeelsena õpetatavad õppeained võivad õppeaastati muutuda sõltuvalt sellest, millistel õpetajatel on kvalifikatsioon, sealhulgas nõuetekohane keeleoskus.

1.7. PGS[51] sätestab, et põhiharidust omandavatele õpilastele, kelle emakeel ei ole õppekeel või kes koduses suhtluses räägivad õppekeelest erinevat keelt, mis on vähemalt ühe seadusliku esindaja emakeel, korraldab kool keele- ja kultuuriõpet, kui seda soovivad vähemalt kümme sama emakeele või koduse suhtluskeelega õpilast.

[49] PRÕK, lisa 1 p 1.2.
[50] PRÕK, § 15 lg 3 p 1.
[51] PGS, § 21 lg 2.

Keele- ja kultuuriõppe määruses[52] on sätestatud, et kool korraldab põhiharidust omandavatele õpilastele vähemalt kahe õppetunni ulatuses ja lihtsustatud õppetasemel õppivatele õpilastele ühe õppetunni ulatuses nädalas valikainena keele- ja kultuuriõpet, kui selleks on kooli direktorile kirjaliku taotluse esitanud vähemalt 10 sama emakeelega õpilase vanemad[53]. Keele- ja kultuuriõppe rühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest[54]. Keele- ja kultuuriõppe rühma moodustab kool vastavalt laekunud taotlustele kaks korda aastas. 2. oktoobrist 1. juunini laekunud taotluste põhjal korraldatakse keele- ja kultuuriõpe uue õppeaasta algusest, 2. juunist 1. oktoobrini laekunud taotluste põhjal hiljemalt teise poolaasta algusest.[55]

Kooli õppekava keele- ja kultuuriõpet ette ei näe. Järelevalves eraldi esitatud tunnijaotusplaanis ja klasside tunniplaanides on vene keele ja kultuuri õpe ette nähtud I kooliastme klassides, 4.–5. klassides, ühes 6. klassis kaks tundi nädalas ja 7. klassides üks tund nädalas. Nendes klassides eraldi õppeainena vene keelt ei õpetata.
Vestlusel osalenud lapsevanemate ja kooli juhtkonna liikmete sõnul ei ole lapsevanemad esitanud taotlust keele- ja kultuuriõppeks. Lastevanemate üldkoosolekul sügisel hääletasid vanemad selle poolt, et õpilastele õpetataks vene keelt ja kultuuri.
Õppealajuhataja sõnul teavad vanemad, et see on valikõppeaine.

Koolis on palju ukraina päritolu õpilasi – u 50 õpilast.
Keele- ja kultuuriõppe valikaineks ei pea olema ainult vene keel ja kultuur. Direktor selgitas, et eelmisel õppeaastal oli ukraina päritolu õpilastele õpiabirühm, mis toimus ukraina keeles, kuid kvalifikatsiooniga õpetajaid ei olnud ning sooviavaldusi ukraina keele ja kultuuri õppimiseks pole esitatud.

Koolis ei ole toimitud PGSis ning keele- ja kultuuriõppe määruses sätestatu kohaselt, kui vanemad ei ole esitanud taotlust valikaine õppimiseks ning kui pole selgitatud, et valikainet saab valida õpilase emakeele või koduse suhtluskeele põhjal. Valikaineks ei pea olema ainult vene keel ja kultuur.
Kooli õppekavas oleks otstarbekas kirjeldada keele- ja kultuuriõppe korraldus ning valiku põhimõtted.

1.8. Toimunud õppetegevuse ning õpilaste õpitulemuste kohta peetakse arvestust klassipäevikus.[56] Kohustuslike dokumentide määrus[57] esitab nõuded, mis tuleb klassipäevikusse märkida. Määruses[58] sätestatu kohaselt tuleb klassipäevikusse märkida tunni

[52] Vabariigi Valitsuse 29.08.2024. a määrus nr 54 „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“.
[53] Vabariigi Valitsuse 29.08.2024. a määrus nr 54 „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“, § 2 lg 1.
[54] Vabariigi Valitsuse 29.08.2024. a määrus nr 54 „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“, § 4 lg 2.
[55] Vabariigi Valitsuse 29.08.2024. a määrus nr 54 „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“, § 4 lg 1.
[56] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 1.
[57] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“.
[58] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 4.

sisu, antud koduülesanded ja hinded.
Vaadeldud klassipäevikutest[59] nähtus, et koolis ei täideta klassipäevikuid nõuetekohaselt ning selgus, et õppetööd ei ole toimunud ettenähtud mahus.

Mitmete õppeainete õppeaastaks ettenähtud tundide mahud olid eKoolis näidatud väiksemana tegelikust, nt 1. ja 2. klassides on eesti keel teise keelena tunde nädalas ette nähtud kuus, seega õppeaastas kokku 210 tundi, kuid eKoolis oli näidatud õppeaasta tundide arvuks 140. On ka vastupidiseid näiteid, kus eKoolis on õppeaasta tundide arv suurem tegelikust (nt 3.B matem).

Eesti keel teise keelena ja eestikeelsete õppeainete klassipäevikutesse ei ole enamikes klassides kantud tunni sisu. Õpetajad on üldjuhul märkinud tunni teema, aga tunni teemaks on kirjutatud ka „da", „öö" või lihtsalt mõni täht. Kui tundi on andnud asendaja, siis on märgitud tunni teemaks „asendustund". Mitmed õpetajad teevad klassipäeviku sissekannetes keelevigu või kasutavad venekeelseid sõnu. 3.B klassis on mitmete eestikeelsete õppeainete kodused tööd esitatud vene keeles.

Selgitame, et klassipäevikutesse märgitud tunni sisu kirjeldused annavad infot õppekava täitmise kohta. Sisu kirjeldusi analüüsides saab kooli juhtkond hinnata, kas erinevates õppeainetes täidetakse õppekava. Näiteks paistab silma, et III kooliastme klassides eesti keel teise keelena tundide sisud kajastasid vaid grammatikat, täielikult puudus kommunikatiivsete õpioskustega seonduv. Tehnoloogiaõpetuses on 5.B klassis neli tundi toimunud teemal „lehtede riisumine".
Veel on oluline eesti keele ja eestikeelsete õppeainete puhul kirjutada klassipäevikusse tunni sisu lahti, sest siis saavad õpilased kodus klassipäevikust meelde tuletada õpitu kohta käivat sõnavara.

8.B klassis on eesti keel teise keelena tundide hulgas matemaatika ja inglise keele tund. Paljudel juhtudel on klassipäevikus tunni kohta ainsaks sissekandeks „asendustund". Järelevalves toimunud vestlustel ilmnes, et nt eesti keele päevikusse kantakse asendustundidena teiste õppeainete tunnid, kui eesti keele tund nendega asendati. Seega kui eesti keele klassipäevikus on märgitud „asendustund", siis see ei pruukinud olla üldse eesti keele tund ja selgusetuks jääb, millise õppeaine tund tegelikult toimus.
Selgitame, et kui eesti keel teise keelena tund asendatakse teise õppeaine tunniga, siis ei saa seda tundi kanda eesti keele klassipäevikusse. Päevikut tuleb täita vastavalt õppeainele ja tunni toimumisele[60].
Direktor tõdes, et koolis on asendustundide märkimisega segadus. Ka õpetajad selgitasid, et eesti keele õpetaja võib matemaatikat asendada eesti keelega ja siis kannab matemaatika päevikusse, et toimus asendustund.
Õppejuht selgitas, et ta vaatas viimati jaanuaris klassipäevikutest projekttundide toimumist ja puudumiste põhjusi, aga tunni sisusid ta ei vaadanud. Novembris-detsembris vaadati ka puudumiste infot ja koduste ülesannete märkimist.
Koolis ei ole kokku lepitud ega arutatud õpetajatega, kuidas klassipäevikuid täita, mida

[59] Klassipäevikud, väljavõte 23.01.2026.
[60] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord", § 12 lg 3.

kirjutada tunni sisusse.

Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse kohta. Toimunud õppetegevus tuleb kanda klassipäevikusse.[61] Kooli õppetöö maht määratakse kooli õppekavas, mis arvestab PGSis ja PRÕKis sätestatut. Koolis läbiviidava õppetöö maht peab olema kooskõlas kooli õppekavas sätestatuga[62].
Koolis ei ole kõigis õppeainetes toimunud õppetööd tunniplaanis ettenähtud mahus. Silma paistab just eesti keel teise keelena, kus tegelikult toimunud tundide arv on oluliselt väiksem ettenähtust (1.B, 2.A, 5.AB, 6.AB, 7.AB, 8.AB ja 9.A) ning mitmes klassis on toimunud isegi 30 eesti keele tundi ettenähtust vähem. Paistab silma viis–kuus õpetajat, kelle tunde ei ole toimunud ettenähtud mahus.
Vestlusel selgitasid juhtkonna liikmed, et nad ei ole kontrollinud, millises mahus tunde on toimunud. Edaspidi tahetakse kindlasti seda jälgima hakata.

Kui koolis ei ole tagatud õppetöö ettenähtud mahus, siis ei ole võimalik saavutada ka nõutavaid õpitulemusi. Koolil on olnud viimased kolm aastat madalad tulemused eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil, samuti tasemetöödes, mille üheks põhjuseks võib olla asjaolu, et osa õppetööst pole toimunud.
Koolis on vaja tähelepanu alla võtta klassipäevikute täitmine ning toimunud õppetöö üle järjepidevalt arvestust pidada.

Ärakuulamisel esitas direktor, et ettenähtud mahus õppetöö mittetoimumine on peamiselt seotud õpetajate pikaajaliste töövõimetusperioodidega. Õpetajate nappus ja suur töökoormus on põhjustanud selle, et pole olnud võimalik tagada asendusi samas õppeaines. Kool otsib lahendusi, et õppeaasta lõpuks võimalikult suures ulatuses tasandada tekkinud erinevused ja tagada õppetöö mahu vastavus õppekavale.

1.9. Ettepanekud direktorile

1.9.1. Kooli õppekava üldosas kirjeldada ja määratleda konkreetselt, kuidas riiklikes õigusaktides esitatud nõudeid koolis täidetakse, nt kuidas tagatakse lõimingu rakendamine ning õpilaste ja nende vanemate teavitamine.
1.9.2. Kirjeldada õppekava üldosas, mismoodi on koolis korraldatud keele- ja kultuuriõpe.
1.9.3. Tunniplaani koostamisel võtta alati aluseks kooli kehtiva õppekava üldosas esitatud tunnijaotusplaan, et kooli õppekorraldus oleks kooskõlas õppekavas sätestatuga ning oleks selge, mille alusel tunniplaan koostatakse.
1.9.4. Tunniplaanis eristada selgelt õpilasele kohustuslik õppetöö ning huvi- või õppekava toetavad tegevused.
1.9.5. Dokumendi kehtestamise käskkirja juurde lisada kehtestatav dokument, et oleks tagatud õigusselgus ja dokumendi terviklikkus.

1.10. Ettekirjutused pidajale

1.10.1. Tagada kooli õppekava üldosa ja ainevaldkonnakavade kooskõla Vabariigi Valitsuse

[61] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 1.
[62] PGS, § 25 lg 1; PRÕK, § 15 lg 1.

06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruses nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ kehtestatuga vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2 esitatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

1.10.2. Tagada koolis õppetöö korraldamisel õpilaste suurima lubatud nädala õppekoormusega arvestamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.05.2026.

1.10.3. Tagada klassipäevikute nõuetekohane täitmine vastavalt tundide toimumisele ja toimunud tunni sisu märkimine, lähtudes haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 12 lõigetes 3 ja 4 ning õiendi punktis 1.8 kirjeldatust. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg: 01.07.2026.

1.10.4. Tagada keele- ja kultuuriõppe korraldamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 21 lõikes 1, Vabariigi Valitsuse 29.08.2024. a määruse nr 54 „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“ § 2 lõikes 1 ja § 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatust. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

2. Kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus nõuetele

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses sätestatud nõuetele[63] ja võrreldi EHISesse kantud andmete[64] vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

2.1. EHISe põhimääruse[65] kohaselt tuleb alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavatel õppeasutustel uuendada pedagoogide alamregistri andmeid nende muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul. Õpetajate alamregistrisse tuleb kanda andmed põhi- ja üldkeskeskhariduse omandamist võimaldavate õppeasutuste tasemehariduse pakkumisega seotud õpetajate, haridusasutuste juhtide, tugispetsialistide kohta[66]. Seega kõik isikud, kes koolis viivad läbi õppekavajärgset õppetööd, tuleb kanda õpetajate alamregistristrisse.

Jaanuari alguses ei olnud kooli EHISe pedagoogide registris ajakohased järgmised andmed: õpetajate antavate õppeainete ja nende mahtude andmed, osa õppetööga seotud isikuid oli registrisse kandmata. Kool korrastas EHISe pedagoogide registri andmed.

Direktor selgitas vestlusel, et tema ei ole EHISe täitmist kontrollinud, koolis täidab EHISt ja vastutab selle eest sekretär-asjaajaja koostöös õppealajuhatajaga.

Juhime tähelepanu, et EHISt tuleb täita dokumentide alusel, millest osa tuleb kooli juhtkonnast (nt õppetöö andmed), ning õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni hinnangud peab tegema koolijuht, vastav info tuleb koolijuhil edastada EHISe täitjale. Direktor peab tagama sissekandeid tegeva töötaja teadlikkuse ja kannete õiguse.

[63] PGS, § 74[1].

[64] EHIS, väljavõte 02.02.2026.

[65] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ja põhimäärus“, § 22 lg 2.

[66] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ja põhimäärus“, § 17.

2.2. Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis EHISe andmetel 49: direktor, kes täidab ka õpetaja ülesandeid; õppealajuhataja, kes täidab ka õpetaja ülesandeid; sotsiaalpedagoog, kes täidab ka õpetaja ülesandeid; psühholoog, kes täidab ka õpetaja ülesandeid; logopeed; eripedagoog ja 43 õpetajat.
23 õpetaja kvalifikatsioon ei ole nõuetekohane. Nõuetekohane kvalifikatsioon puudub ka logopeedil, eripedagoogil ja sotsiaalpedagoogil.
Kokku annavad õpetajad 802 õppetundi, millest 403 (50%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.
Kõige madalam on kvalifikatsiooniga õpetajate antavate tundide osakaal I kooliastmes, kus 225,5 tunnist annavad 82 (37%) tundi kvalifikatsiooniga õpetajad.
II kooliastmes annavad 297,5 tunnist kvalifikatsiooniga õpetajad 151 (51%) tundi.
III kooliastmes 279 tunnist annavad kvalifikatsiooniga õpetajad 170 (61%) tundi.

Järelevalves selgus, et koolis töötavad õpetaja assistendid, kellele on töölepinguga pandud ka asendusõpetaja ülesanded. Kolm õpetaja assistenti töötavad ka õpetajatena, andes õppekavajärgseid õppetunde. Kolmel õpetaja assistendil puudus nõuetekohane B2-keeletase ning ühel õpetaja assistendil C1-keeletase, et töötada eesti õppekeelega klassis. Järelevalves selgus lisaks, et assistendid asendavad vajadusel ka eestikeelseid ainetunde, omamata seejuures nõutavat keeletaset.
Keeleseaduse alusel koostatud määruse[67] kohaselt peab vähemalt B2-tasemel eesti keele oskus olema abiõpetajatel, kes töötavad üldhariduskooli klassis, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel. C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse abiõpetajatelt, kes töötavad üldhariduskoolis[68].
Direktor selgitas, et õpetaja assistendid on abiõpetajad, kes aitavad õpetajatel tunde ette valmistada, aitavad tundi läbi viia ja korda hoida. Tegemist on endiste õpetajatega, kes on väga suure pedagoogilise kogemusega ja töötanud koolis palju aastaid, aga kes õpetajana töötada ei saa, sest nende keeletase ei vasta nõuetele. Direktor tõdes, et neid abiõpetajatena rakendades ei ole toimitud õigesti, kuid noored, alles alustavad õpetajad, kellel puudub varasem õpetaja kogemus, vajavad tuge, mida kogenud abiõpetaja saab pakkuda, ning koostöö tulemusel suudab õpetaja aasta lõpuks paremini toime tulla ja abiõpetaja omandab keele.

Koolis ei ole toimitud õiguspäraselt, kui tööle on võetud õpetaja assistentideks ja asendusõpetajateks isikud, kellel puudub nõuetekohane keeletase.

2.3. Järelevalve teemast lähtudes hinnati eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate kvalifikatsiooni.
Eesti keelt teise keelena ja eesti keeles õpetavaid õpetajaid on koolis kokku 22. EHISe andmetel annavad nad kokku 351 tundi, millest 223 (64%) õppetundi annavad nõuetekohase kvalifikatsiooniga õpetajad.
Eesti keelt teise keelena õpetab kümme õpetajat, neist neljal pole nõuetekohast kvalifikatsiooni.
Eesti keel teise keelena tunde on nädalas kokku 144, neist 85 (59%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane. Seega 41% eesti keel teise keelena tundidest annavad õpetajad, kellel ei ole kvalifikatsiooni, samuti ei ole neil ka erialast ettevalmistust.

[67] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 6.
[68] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p 7^1.

Mitte ükski eesti keel teise keelena õpetaja ei ole läbinud viimasel viiel aastal tänapäevase keeleõppe metoodikakoolitusi. Neli õpetajat on läbinud pikemaid LAK-koolitusi: kolm 33 t ja kaks 156 t.
Ärakuulamisel selgitas direktor, et eesti keel teise keelena õpetajad on viimasel viiel aastal osalenud tänapäevase keeleõppe metoodika koolitustel. Järelevalve ajal ei olnud vastavad andmed kajastatud EHISes, aga neid täpsustatakse ning kantakse EHISesse.

Järelevalves täiendavaid konkreetseid andmeid eesti keel teise keelena õpetajate täiendkoolitustel osalemise kohta ei esitatud.

Eesti keeles õpetavad koolis 17 õpetajat, neist 9 (53%) ei oma nõutavat kvalifikatsiooni. Kokku annavad õpetajad 207 eestikeelset ainetundi nädalas, neist 93 (45%) tundi annavad kvalifikatsiooniga õpetajad. Kooliastmeti on kvalifikatsiooniga eesti keeles õpetavate aineõpetajate antavate tundide arv ja osakaal järgmine:
I kooliaste: kokku 94 eestikeelset ainetundi, 42 (45%) tundi annavad kvalifikatsiooniga õpetajad
II kooliaste: kokku 104 eestikeelset ainetundi, 60 (58%) tundi annavad kvalifikatsiooniga õpetajad
III kooliaste: kokku 9 eestikeelset ainetundi, millest 7 (78%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad
Ühelgi eesti keeles muusikat, kunsti, tööõpetust õpetaval õpetajal ei ole nõuetekohast kvalifikatsiooni.

EHISe andmetel on 17st eesti keeles õpetavast aineõpetajast viimasel viiel aastal läbinud LAK-koolitusi neli ja üks muukeelesete õpilaste klassis eesti keeles õpetamise koolituse.
Seega puudub paljudel eestikeelsetel aineõpetajatel, sealhulgas kvalifikatsioonita aineõpetajatel, erialane ja metoodiline ettevalmistus. Ka kvalifikatsiooniga õpetajatest pooled (50%) ei ole saanud ettevalmistust õpetada eesti keeles muu kodukeelega õpilaste klassis.
Õpetaja põhiülesanne on toetada iga õpilase arengut ning aidata õpilasel kujundada huvi- ja võimetekohast õpiteed. Õpetaja ametialane kohustus on arendada oma kutseoskusi ja olla kursis haridusuuendustega.[69] Ilma erialaseid ja metoodilisi oskusi omamata või neid pidevalt täiendamata ei suuda õpetaja oma põhiülesannet edukalt täita.

Vestlusel selgitas direktor, et LAK-õppe kahepäevane koolitus toimus koolis sügisel ja osalesid kõik õpetajad. Selle koolituse andmeid ei ole veel EHISesse kantud. Veebruarisse on planeeritud veel üks LAK-õppe koolitus.
Direktori sõnul korraldatakse sisekoolitusi ja koosolekutel räägitakse õpetajatega ka metoodikast, aga õpetajad on ülekoormatud, ei jõuta pikemalt õppetööd ette valmistada ja koostööd teha. On mõeldud selle peale, et määrata õpetajatele koostööaeg, seda on kavas rakendada uuest õppeaastast, kui õppetunnid algavad kell 9 ja enne seda oleks õpetajatel aega koostööd teha.
Direktor tõi vestlusel välja, et õpetajaid püütakse kogu aeg toetada. Direktor peab seda väga tähtsaks ning toetab ja vestleb õpetajatega ning vajadusel ka planeerib koos õpetajatega

[69] PGS, § 75 lg 2.

õppetööd. Mitmed õpetajad õpivad, käivad erialastel koolitustel ja eesti keele koolitustel. Eelmisel õppeaastal osales üheksa õpetajat keelelähetusel, oldi kaks nädalat eestikeelses koolis ning see aitas õpetajate keeleoskusele palju kaasa.
Sel õppeaastal õpetajad keelelähetustel osalenud ei ole. Õppealajuhataja sõnul on pearõhk keelekursustel.
Direktor tõi positiivsena välja, et õpetajad on ka õpetajakutse taotlusi esitanud ja viimati omistati õpetajakutse kahele õpetajale.

Eeltoodust tulenevalt ei saa hinnata koolis rahuldavaks olukorda eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate kvalifikatsiooniga. Õigusaktide[70] kohaselt peab kõigi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon vastama kehtestatud nõuetele ning mittevastavus mõne õpetaja puhul on pigem ajutine erandolukord. Kooli pidajal on seadusest[71] tulenev kohustus tagada õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu. Haridusseadus[72] sätestab kohalike omavalitsuste pädevuse, sealhulgas kohustuse prognoosida vajadust õpetajate järele ja abistada haridusasutusi töötajate leidmisel.

2.4. Eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded on sätestatud keeleseaduse alusel välja antud määruses[73]. Määrus sätestab, et vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse õpetajatelt ja abiõpetajatelt, kes töötavad üldhariduskoolis või üldharidusklassis, mille õppekeeleks on eesti keelest erinev keel[74], võõrkeeleõpetajatelt[75], eripedagoogidelt, sotsiaalpedagoogidelt, koolipsühholoogidelt ja logopeedidelt, kelle teenust tarbivad mitte-eesti emakeelega isikud[76].
C1-tasemel keeleoskust nõutakse õppeasutuste juhtidelt, õppealajuhatajatelt[77] ning õpetajatelt ja abiõpetajatelt, kes õpetavad eesti keeles[78].
Koolis töötab üheksa õpetajat, kellel puudub nõuetekohane B2-tasemel keeleoskus. Neljal õpetajal ei ole vajalikku C1-tasemel keeleoskust, et õpetada eesti keeles. Lisaks neile töötavad koolis nõuetekohase keeleoskuseta õpetaja assistendid, nagu on kirjeldatud käesoleva õiendi punktis 2.1.
Järelevalves selgus, et üleminekuklassides asendavad eestikeelseid ainetunde ka õpetajad, kellel puudub C1-keeletase.
Direktor selgitas, et mitu B2-keeletasemeta õpetajat pensioneeruvad ning ühe õpetaja puhul hindas Keeleamet alles hiljuti, et tema keeletase ei ole nõuetekohane. Direktori sõnul jäid keeleoskuseta õpetajad tööle põhjusel, et ei suudetud leida uusi õpetajaid.
Õppealajuhataja tõdes, et see on suur murekoht, teatakse, et nad ei tohiks töötada koolis õpetajatena või õpetada üleminekuklassides, kuid õpetajaid ei ole, nii peab ta ise ja ka direktor

[70] PGS, § 7 lg 1; § 74[1] lg 4.
[71] PGS; § 7 lg 1, § 7[1] lg 1.
[72] Eesti Vabariigi haridusseadus, § 7 lg 2 p 5.
[73] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011.a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsiliselt isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded".
[74] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011.a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsiliselt isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded", § 8 p 6.
[75] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011.a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsiliselt isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded", § 8 p 6[1].
[76] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011.a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsiliselt isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded", § 8 p 7.
[77] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011.a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsiliselt isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded", § 9 p 6.
[78] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011.a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsiliselt isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded", § 9 p 7[1].

tunde andma.

Määrus[79] sätestab, et õpetajad, kes töötasid 1. juulil 2024. a üldhariduskoolis või üldhariduskooli klassis, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel, viivad oma keeleoskuse § 8 punktis 6 sätestatud nõudega vastavusse 1. augustiks 2025. a. Kuni selle tähtpäevani ei ole käesoleva määrusega nõutaval tasemel keeleoskuse puudumine töölepingu ülesütlemise aluseks, juhul, kui õpetaja valdab eesti keelt vähemalt B1-tasemel. Seega oleks pidanud õpetajatega, kes ei viinud nimetatud tähtajaks oma keeleoskust nõuetega vastavusse, lõpetama töölepingu augustis 2025. Koolijuht seda teinud ei ole.
Eesti keeles õpetavatel õpetajatel peab olema C1-tasemel keeleoskus, ilma selleta ei ole nende kvalifikatsioon nõuetekohane ning nendega ei saa sõlmida ka tähtajalist töölepingut[80].

2.5. Direktor peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohad nõuetekohase kvalifikatsiooni ja erialase ettevalmistusega töötajatega. Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldataval konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine[81].
Kevadel 2025 olid koolis konkursid välja kuulutatud 1., 3. ja 4. klassi õpetaja, eesti keele, tööõpetuse, töö- ja tehnoloogiaõpetuse, keemia-, matemaatika-, füüsika- ja kunstiõpetuse õpetaja ametikohtadele.
Õppealajuhataja selgitas, et kuigi otsiti paljusid aineõpetajaid, siis tööle asusid vaid kunsti, informaatika, matemaatika ja eesti keele õpetajad. Mitmed õpetajad, kelle tööleasumisega arvestati, ütlesid vahetult enne õppeaasta algust lepingu üles ning kiiresti pidi tunnid olemasolevate õpetajate vahel jagama, seetõttu on mitme õpetaja koormus suurem ettenähtust ja ka õppealajuhataja ise ning direktor pidid hakkama tunde andma.

Kõikidele ametikohtadele, kus töötasid nõuetekohase kvalifikatsioonita, sh vajaliku keeleoskuseta õpetajad, kevadel 2025 konkursse välja ei kuulutatud. Näiteks ei otsitud inglise keele õpetajat, kuigi koolis töötavatel õpetajatel puudus vajalik B2-keeletase. Ei otsitud ka muusika- ning kehalise kasvatuse õpetajat. Direktor oleks pidanud õpetajatega, kes ei viinud 1. augustiks 2025 oma keeleoskust nõuetega vastavusse, lõpetama töölepingu. Koolijuht seda ei teinud ja avalikke konkursse nendele ametikohadele välja ei kuulutanud.

Esmane, mida direktor peab tegema, on õigesti hinnata õppe- ja kasvatusala töötaja kvalifikatsiooni ning nõuetekohase kvalifikatsioonita õpetajaga sõlmida tähtajaline tööleping. Koolijuhil on õpetajate kvalifikatsioone hinnates väga suur vastutus. Kui kvalifikatsioon hinnatakse valesti nõuetekohaseks, ei tea õpetaja, et ta peaks kvalifikatsiooni osas midagi ette võtma, asuma õppima või taotlema õpetajakutset, ning hiljem, kui selgub, et õpetaja kvalifikatsioon pole nõuetekohane, on inimesel sageli raske õppima asuda. Kui kvalifikatsiooni hinnatakse valesti nõuetekohaseks, siis ei sõlmita õpetajaga ka tähtajalist töölepingut ja ei ole võimalik korraldada ametikohale uut avalikku konkurssi, nagu nõuab PGS. Direktor peab oma

[79] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011.a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsiliselt isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 10 lg 6.
[80] PGS, § 74 lg 7.
[81] PGS, § 74 lg 7.

tegevusega eelkõige silmas pidama õppekvaliteedi tagamist ning arvestama õpilaste huvidega saada parimat võimalikku õpet.
Koolis olid järelevalve alguses sõlmitud tähtajatud töölepingud 18 nõuetekohase kvalifikatsioonita õpetajaga, nende hulgas kaheksa õpetajaga, kellega nõuetekohase keeletaseme puudumise tõttu ei oleks seaduse kohaselt lubatud töölepingut sõlmida. Järelevalves muudeti kvalifikatsioonita õpetajate tähtajatud töölepingud tähtajalisteks.
Koolis oli järelevalve alguses hinnatud 15 õppe- ja kasvatusala töötaja kvalifikatsioon valesti nõuetekohaseks ja tehtud ka vastav märge EHISesse. Järelevalves muudeti EHISes õpetajate kvalifikatsiooni märked õigeks.
Direktor selgitas, et ta on hinnanud nende õpetajate kvalifikatsioone, kes on tööle asunud tema ametisoleku ajal. Varem tööle asunud õpetajate kvalifikatsioone ta üle vaadanud ei ole.

Selgitame, et kooli direktor vastutab õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ning koolis läbiviidavate tegevuste õiguspärasuse ja tulemuslikkuse eest. Seepärast peab direktor tööle asudes üle vaatama varem tehtud ja kehtivate otsuste õiguspärasuse.

Vastavalt EHISe põhimäärusele[82] on andmete esitaja kohustatud registrisse puudulike või ebaõigete andmete tahtmatul või tahtlikul esitamisel ja nende avastamisel esitama parandused vea avastamise või sellest teatamise päeval. Koolis ei ole EHISe pedagoogide registris kvalifikatsiooni andmeid parandatud.

2.6. PGSi[83] kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Tugispetsialistide teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning teenuse rakendamist korraldab direktor.
Koolis töötas järelevalve ajal sotsiaalpedagoog (1,0 ametikohta), koolipsühholoog (1,0 ametikohta), logopeed (1,0 ametikohta) ja eripedagoog (1,0 ametikohta).

Tugispetsialisti teenused loetakse tagatuks, kui koolis töötab või osutab teenust nõuetekohase kvalifikatsiooniga tugispetsialist. Kvalifikatsioon ei olnud nõuetekohane sotsiaalpedagoogil eripedagoogil ja logopeedil.
Sotsiaalpedagoogina töötaval isikul puudus erialane kõrgharidus või sotsiaalpedagoogi kutse ning tema kvalifikatsioon pole nõuetekohane[84]. Ka eripedagoogina töötava isiku kvalifikatsioon polnud nõuetekohane, sest puudusid nii erialane magistrikraad või eripedagoogi kutse ja B2-tasemel keeleoskus[85]. Vähemalt B2-tasemel keeleoskust nõutakse eripedagoogidelt, sotsiaalpedagoogidelt, koolipsühholoogidelt ja logopeedidelt, kelle teenust tarbivad mitte-eesti emakeelega isikud[86]. Logopeedil puudus logopeediaalane magistrikraad või logopeedi kutse[87].

[82] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ja põhimäärus“, § 6 lg 2.
[83] PGS, § 37 lg 2
[84] PGS, § 74[1] lg 9.
[85] PGS, § 74[1] lg 7.
[86] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 82 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 7.
[87] PGS, § 74[1] lg 10.

Määrus[88] sätestab, et direktor võtab teenuse osutamiseks kooli tööle vajalikud tugispetsialistid või korraldab teenuse kättesaadavuse muul viisil, arvestades seejuures õpilaste vajadustega. Tugispetsialistide teenust osutatakse üldjuhul koolis, vanema nõusolekul mujal ning teenuse osutamisel muus asukohas teeb teenuse osutaja koostööd kooliga ning edastab koolile vajalikku infot teenuse sisu, mahu ning tulemuslikkuse kohta.[89]

Koolis on tagamata sotsiaalpedagoogi, eripedagoogi ja logopeedi teenus.

2.7. Ettepanekud pidajale ja direktorile

2.7.1. Pidajal töötada välja põhimõtted, kas ja kui suurel määral saab direktor anda oma põhitööle lisaks õppetunde.

2.7.2. Pidajal ja direktoril pöörata tähelepanu kooli õppe- ja kasvatusala töötajate töökoormusele ja hoida see tasemel, mis väldib töötajate läbipõlemist ning võimaldab ette valmistada ja läbi viia kvaliteetset õpet.

2.7.3. Pidajal ja direktoril tagada koolis kvalifikatsiooniga eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate olemasolu.

2.7.4. Pidajal ja direktoril tagada abiõpetajate töölevõtmisel lähtumine Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 82 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ §-de 8 ja 9 nõuetest.

2.7.5. Pidajal ja direktoril tagada, et eestikeelseid ainetunde asendaksid õppe- ja kasvatusala töötajad, kellel on C1-keeletase.

2.7.6. Motiveerida eesti keel teise keelena õpetajaid läbima pikemaid metoodikakoolitusi, et õpetajate õppetöö vastaks paremini õpilaste vajadustele ja ootustele, et rakendataks kommunikatiivse keeleõppe meetodeid ning tõsta oluliselt õpilaste keeletaset.

2.7.7. Motiveerida õpetajaid kasutama järjepidevalt LAK-õppe metoodikat, luues õpetajate õpiringe ning korraldades heade praktikate jagamise seminare ja töötubasid.

2.8. Ettekirjutuse pidajale

2.8.1. Tagada koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arvu piisavus nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

2.8.2. Tagada õpetaja ametikoha täitmine isikuga, kes vastab kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 3^1 punktist 1 ja § 74^1 lõikest 4. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

2.8.3. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava spetsialisti poolt vastavalt koolivälise nõustamismeeskonna soovitustele ja koolis üldise toe raames välja selgitatud vajadustele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ja § 74^1 lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

2.8.4. Tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava spetsialisti poolt vastavalt koolivälise nõustamismeeskonna soovitustele ja koolis üldise toe

[88] Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 3 lg 4.
[89] Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 3 lg 6.

raames välja selgitatud vajadustele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ja § 74[1] lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

2.8.5. Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava spetsialisti poolt vastavalt koolivälise nõustamismeeskonna soovitustele ja koolis üldise toe raames välja selgitatud vajadustele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ja § 74[1] lõikest 10. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3. Eesti keele ja eestikeelse aineõppe korraldus

3.1. Õpilaste eesti keele arengut soodustab keskkond, mis on suures osas eestikeelne. Eesti keele õppimisele ja omandamisele aitab oluliselt kaasa see, kui õpilased saavad koolis kasutada eesti keelt suuremal määral.

Positiivsena saab välja tuua, et kooli koridorides ja klassiruumides on seintel eestikeelsed materjalid, vähesel määral on eestikeelset teksti tõlgitud vene keelde. Vahetundidel lastakse kooli raadiost eestikeelseid luuletusi.

Direktori sõnul on kooli üritused suures osas eestikeelsed: üleminekuklasside üritused on kõik eestikeelsed ja III kooliastme õpilaste üritustel tõlgitakse kokkuvõtted vene keelde. Õpilasi premeeritakse eestikeelsete raamatutega, diplomid ja tänukirjad on ainult eesti keeles. Direktor selgitas, et kõik, mis on nähtav, on eesti keeles.

Vestlusel osalenud õpetajad tõid välja, et koolis räägitakse õpilastele, mis toimub mujal Eestis. Õppealajuhataja sõnul ei olnud varem koolis eestikeelseid raamatuid, kuid nüüd on need olemas, saadud annetustena.

Direktor tõi välja, et linnas toimuvatele üritustele, sh kontsertidele kutsutakse eestikeelseid esinejaid. Ka lasteaedade koostöö toimub eesti keeles ning Maardu linna üritused, kus õpilased ja nende vanemad osalevad, on samuti eestikeelsed.

Järelevalve ajal toimus koolis eestikeelsete luuletuste lugemise konkurss 1.–6. klassi õpilastele. Osalejaid oli rohkesti ning õpilased ise avaldasid soovi konkursil osalemiseks. See näitab, et õpilased soovivad oma eesti keele oskust näidata ja arendada. Sellest lähtuvalt oleks vajalik leida võimalusi eestikeelseks huvitegevuseks, nagu näiteks näitering, luuleklubi ja lauluansamblid või koorid, kus õpilased saavad aktiivselt eesti keelt kasutada.

Õpilasvahetusi ei ole viimastel õppeaastatel olnud.

Vestlusel osalenud õpilaste sõnul on neil võimalik minna mõnda teise kooli, aga nad pole ise tahtnud. Õpilased tõid välja, et nad saavad teha koostööd naabruses oleva Kallavere kooliga, näiteks osaleti detsembris Kallavere koolis jõululaadal.

Eesti keelt kasutatakse kooli huvitegevuses vaid rütmikaringis, kus juhendaja räägib eesti keeles. Samuti üleminekuklasside õpilaste pikapäevarühmas räägib kasvataja eesti keeles.

Õppealajuhataja tõi näite eelmisel õppeaastal toimunud tantsuringist, kus juhendaja oli eestikeelne, kuid sel õppeaastal sama juhendaja ei jätka.

Kooli arengukava järgi peaks koolis toimuma regulaarsed kohtumised kuulsate Eesti inimestega. Direktor selgitas, et neil on traditsiooniks kutsuda esinema kooli vilistlasi, kes räägivad eesti keeles. Eelmisel õppeaastal käis õpilastel külas üks vilistlane, kes rääkis, kuidas eesti keele oskus on teda elus aidanud.

Ka esitas arengukava, et soovitakse jõuda olukorrani, kus III kooliastme loovtöid tehakse eesti

keeles. Direktori sõnul peaks kõik õpilased seda tegema, kuid praegu seda ei tehta.
Direktori sõnul osaletakse Keskkonnainvesteeringute Keskuse programmides, käiakse Tallinnas muuseumides. Need tegevused on eestikeelsed.

Seega õpilased kuulevad ja näevad koolis ja kooli korraldatud õppekäikudel eesti keelt, kuid järelevalves ei leidnud kinnitust, et nad ise saaks seda nii koolis kui ka koolivälises suhtluses aktiivselt kasutada.

Vähem oluline ei ole juhtkonna ja õpetajate eeskuju keelekasutajana. Siin peaks koolis olema põhimõtte- ja järjekindlam.
Direktor selgitas, et tema räägib õpetajatega valdavalt vene keeles, õppealajuhataja aga eesti keeles.
Koolis on kokku lepitud põhimõte, et õpilaste kuuldes ja nähes kasutatakse omavahel eesti keelt, kuid õppealajuhataja sõnul sellest ei peeta alati kinni.
Direktori sõnul on õppenõukogu koosolekutel esitlused ja dokumendid eestikeelsed, kuid vestlust osaliselt tõlgitakse, et kõik saaks aru.
Vestlusel osalenud õpetajate sõnul on kooli kirjavahetus mõlemas keeles.

Õppealajuhataja selgitas, et alustuseks soovitakse leida sõpruskoole õpetajate koostööks. Esimese sammuna toodi välja, et ühe Tallinna eestikeelse kooliga on saadud kokkulepe koostööks, kuid seni pole koostööd tehtud ühegi kooliga. Õpetajad on käinud Jõhvis üleminekukoolis vaatamas sealseid tunde ja saanud innustust jätkamiseks. Vestlusel osalenud õpetajate sõnul on varem tehtud koostööd Ruila kooli õpetajatega.
Vestlusel osalenud õpetajad rõhutasid, et juba eelmisest õppeaastast peale on kool oluliselt eestikeelsemaks ja eestimeelsemaks muutunud, milles on väga suur panus juhtidel.

Kuna kool on õpilaste jaoks ainus koht eesti keele kasutamiseks, väljaspool kooli saadakse hakkama enda emakeeles, peab koolis looma õpilastele keskkonna, kus mitte ainult eesti keele kuulamine, vaid ka eesti keele kasutamine on kõigile igapäevane.

3.2. Koolis on tunniplaanis valikaine „eesti rahvakultuur“, mida õpitakse kolmandat õppeaastat. Direktori sõnul alustas selle valikainega õpetaja, kes ise ainekava välja töötas ja kelle initsiatiivil valikaine õpilaste õppekavasse kuulub. Kahjuks see õpetaja lahkus koolist. Nii on muutunud ka see, millistes klassides valikainet õpitakse. Käesoleva õppeaastal õpivad valikainet „eesti rahvakultuur“ vaid 5. klasside ja ühe 6. klassi õpilased.
Eelmise õppeaasta lõpus, kui valikainet õpetati ka III kooliastmes, jäid paljud õpilased (26 õpilast 37st) täiendavale õppetööle just selles valikaines ning suur osa neist täiendavat õppetööd selles aines ei sooritanud. See asjaolu näitab, et õpetaja ei suutnud luua õpilastele õppekeskkonda, kus õppimine oleks tähenduslik ja motiveeriv.
Vestlusel osalenud õpilaste sõnul õpitakse selles valikaines eesti kirjandust, tutvutakse Eesti looduse ja Eesti kirjanikega, käiakse õppekäikudel. Õpilaste sõnul ei ole tegemist raske õppeainega, kuid õpilased ei ole motiveeritud seda õppima ja see on õpilaste jaoks igav.
Direktor selgitas, et enne uut õppeaastat küsitakse õpetajatelt, kes soovib millist eestikeelset valikainet anda ja sellest sõltub ka, kui suure mahuga ja millistes klassides valikaineid antakse.

Juhime tähelepanu, et koolis peab õppekorraldus, sealhulgas kohustuslikud õppe- ja valikained olema esitatud õppekavas. Praegu kehtivas kooli õppekavas valikainet „eesti rahvakultuur“ ei ole. Valikainete pakkumine peab olema läbi mõeldud, eesmärgipärane ja õpilaste vajadustest lähtuv ning valikained toetama õpi- ja üldpädevuste saavutamist. Õppekavast lähtudes tuleb teha personaliotsused ja värvata vajalikud õpetajad.

3.3. Järelevalves vaadati üheksat õppetundi 1.–9. klassis: kolme eesti keele ja kuut eestikeelset ainetundi.
Vastavalt PGSis[90] sätestatule peab õppekeskkond toetama õpilaste arengut.
Kooliruumides oli infomaterjal suuremalt jaolt eestikeelne. Asjakohased olid kooli toalillede tutvustused, õpilastööde näitused ning tähtpäevadega seotud materjalid. Eraldi oli loodud vaikuse nurgake, kus saab lugeda. Raamaturiiulites oli kirjandust nii vene kui ka eesti keeles. Enne tunni algust kõlas kooliraadiost eestikeelne tundi minekule häälestav sõnum. Algklasside õpperuumide seintel on grammatikatabelid, tunnireeglid ning nn „rääkivad seinad“. Klassiruumides on õpetaja kasutuses arvuti ja projektor valge tahvliga või interaktiivne tahvel, mida siiski igas tunnis ei kasutatud. Oli tunde, kus selle võimaluse kasutamine oleks olnud hädavajalik teema näitlikustamiseks.
Pingid klassiruumides olid paigutatud traditsiooniliselt. Paigutust, mis võimaldaks õpilaste omavahelist silmsidet ja toetaks kommunikatiivset keeleõpet, ei kasutatud. Ühes tunnis paigutati siiski tunni ajal lauad kiiresti ümber rühmatöö tegemiseks.

Õpetajate eesti keele kasutus tunnis oli õpilastele eakohane, kõne arusaadav ning oli valitud sobiv kõnetempo. Ühe külastatud tunni puhul võis aga öelda, et kõnetempo oli antud vanuserühma jaoks liiga kiire. Mõnel aineõpetajal oli tajutav aktsent, mis ei seganud küll mõistmist, õpetajatel esines üksikuid grammatikavigu ning sõna- või silbirõhu eksimusi. Seda märkis tagasisidevestlusel ka kooli juhtkond. Õpetajad valdasid ainealast eestikeelset terminoloogiat.

PRÕKi[91] alusel peab õpilane olema õpiprotsessis aktiivne osaleja, kuid vaadeldud tundides oli õpetaja rääkimise osakaal märgatavalt suurem. Õpilaste võimalused keelt arendada olid seetõttu piiratud.
Õpilaste keeletase peaks olema kõrgem. Vaadeldud tundides oli õpilaste aktiivsus madal: räägiti vähe ning vastasid pigem üksikud, sageli samad õpilased. Vastused olid enamasti ühesõnalised. Arendamist vajab õpilaste lugemisoskus – lugemine oli aeglane ning takerdusi esines ka kolmandas kooliastmes. Nii ainetundides kui ka eesti keele tundides rääkis õpetaja oluliselt rohkem kui õpilased. Õpilastel ei ole kujunenud harjumust tunnis pingutada ja eesti keeles suhelda. Arvestades taseme- ja eksamitulemusi võib öelda, et õpilaste keeletase ei vasta eesti keel teise keelena ainekavas ja kooli õppekavas sätestatud keele-eesmärkidele.

Tunni eesmärgid arutati tunni alguses õpilastega läbi ning need olid mitmel juhul kirjas ka tahvlil. Samas oli reflekteerimist vähe, samuti õpilaste kaasamist tagasiside andmisse. Mõnes tunnis kasutas õpetaja visualiseerimiseks digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, omakoostatud töölehti ja näitematerjale. Uue materjali ja sõnavara omandamine on keeruline,

[90] PGS, § 19 lg 1.
[91] PRÕK, § 5 lg 1.

kui tund on üles ehitatud loengu vormis, ilma piisava näitlikustamiseta ning kiire kõnetempoga. Tundides tuleks senisest enam rakendada aktiivõppemeetodeid[92], eelistatud peaks olema kasutuspõhised õppemeetodid, st põhirõhk loomuliku keele õppimisel, grammatikaõppes konstruktsioonide harjutamine suhtlussituatsioone läbi mängides.
Vaadeldud tundides kasutati rohkem loenguvormi kui paaris- või rühmatööd. Vähe loodi võimalusi, kus õpilased saaksid ise avastada uusi teadmisi ja keele seaduspärasusi; domineeris õpetaja. Samuti oli vähesel määral suunamist, mis aitaks õpilasel luua seoseid elu, teiste ainete ja oma kogemustega. Ainetundides pöörasid vaid üksikud õpetajad tähelepanu õigekeelsusele, kuigi iga aineõpetaja peaks püstitama ka keelelisi eesmärke[93].
Õpetaja peab leidma meetodid, mis aitavad õpilastel sõnu ja lausemudeleid meelde jätta, sõnavara omandada ja kinnistada ning looma olukordi, kus õpilased saaksid neid suhtlemises kasutada[94]. Esitatud materjalid ning tegevused peaksid pakkuma lastele huvi, põnevust ja kaasahaaravust. Kasutada tuleks eri tüüpi ülesandeid, mis toetavad erinevate osaoskuste arengut ning on vastavuses õppijate vanuse ja keeleoskustasemega.
Eestikeelne aineõpe koolis eeldab eesti keele õpetamise metoodika ülevaatamist ja täiendamist. Õpetajad eelistasid pigem traditsioonilisi metoodilisi võtteid, kuid aktiivõppemeetodeid tuleks kasutada julgemalt.

Kooli juhtkonna ülesandeks on jälgida ja hinnata, kas õppes lähtutakse nüüdisaegsest õpikäsitusest ja kasutatakse kaasaegset metoodikat.
Tunnivaatlustel viibis kooli esindajana õppealajuhataja. Kooli esindaja andis vaadeldud tunnile esmase tagasiside. Koolis on kasutusel omakoostatud tunnivaatlusleht. Tunnivaatlusel jälgitakse, millised õpetaja kasutatud töövõtted on tõhusad ning millele on vaja edaspidi tähelepanu pöörata. Tagasiside toimus vestluse vormis. Õpetaja ja õppejuht arutasid koos ning ühiselt mõeldi, mis vajaks parendamist. Tehtud ettepanekud õppetunni kohta olid asjakohased ning peaksid aitama õpetajal paremini õpilastele sobivat õppekeskkonda luua.

3.4. Koolis on tavaks, et õppealajuhataja külastab tunde. Käesoleval õppeaastal on käinud õppealajuhataja eestikeelseid tunde vaatlemas ja teinud 15 minuti vaatlusi. Tagasisidet antakse õpetajatele suuliselt.

3.5. Ettepanekud direktorile ja pidajale

3.5.1. Rakendada koolis järjekindlalt põhimõtet, et õpetajate omavaheline tööalane suhtlus on eestikeelne.
3.5.2. Leida õpilastele võimalusi kasutada väljaspool õppetunde suhtlemisel eesti keelt, näiteks sõprus- või naaberkooli õpilastega, ja vastavad tegevused planeerida õppeaasta tööplaani.
3.5.3. Pidajal ja koolil leida koostöös võimalusi eestikeelseks huvihariduseks, eelkõige sõnalisteks ja muusikaalasteks tegevusteks, et toetada õpilaste eesti keele omandamist.
3.5.4. Tagada, et õpetajad kasutavad õppetegevuses aktiivset suhtlust võimaldavaid õppeviise ja metoodilisi võtteid, mis arendavad õpilaste eestikeelset sõnavara, väljendus- ja suhtlemisoskust.

[92] PRÕK, § 5 lg 4 p 6.
[93] PRÕK, § 5 lg 6.
[94] PRÕK, § 7 p 6.

3.5.5. Tagada, et tunnis kasutaksid õpetajad skeeme, illustratsioone ja muid näitlikke vahendeid ning parafraseerimist, mis aitaks käsitletud teema õpilastele jõukohasemaks muuta.
3.5.6. Tagada, et õpetajad kasutavad õppetöös võtteid, mis arendavad arutelu ja suunavad õpilasi kaasa mõtlema, avaldama oma arvamust.
3.5.7. Tagada, et eesti keele õpetajad kavandaksid tundi nii, et õpilased suhtleksid eesti keeles suurema osa tunnist.
3.5.8. Tagada, et eesti keeles õpetavad õpetajad seaksid tunnile aine-, keele- ja õpioskuste eesmärgid ning selgelt sõnastaksid oodatavad õpitulemused. Tunni eesmärk ning õpitulemuse kirjeldus on aluseks hindamisele.
3.5.9. Pöörata tähelepanu aineõpetajate ja eesti keele õpetajate koostööle, et ainetundides arendataks ka keeleteadmisi ja sõnavara ning eesti keele tundides kasutataks aineõpet sisaldavaid tekste.
3.5.10. Tagada, et õpetajad järgiksid eesti keele kasutamise kokkuleppeid nii õpilaste vastamisel, õpetaja poole pöördumisel kui ka paaris- või rühmatööde ajal.

4. Eesti keele õppe tulemuslikkus ja sisehindamine

4.1. Kooli õppe kvaliteeti ja õpilaste akadeemilist edukust iseloomustavad mitmed riiklikult kogutavad ja esitatavad tegevus- ja tulemusnäitajad.

Põhikooli lõpuks peavad õpilased saavutama eesti keeles B1-taseme. Koolis on eesti keeles B1-taseme saavutanute osakaal viimasel kahel aastal olnud 20% juures, st vaid viiendik põhikooli lõpetajatest saavutab nõuetekohase B1-taseme.

2024 kevadel saavutas B1-keeletaseme 45 eksami sooritajast 10 (22%) ja 2025 kevadel 44st 8 (18%).

2025 kevadel 44st eksami sooritajast 32 (73%) õpilast sai tulemuse alla 50% ja tegi koolieksami.

Näiteks matemaatikas on tulemused oluliselt paremad. 2025 kevadel sai eksamil alla 50% tulemuse 39% eksami sooritajatest.

Kooli arengukava määratleb ühe näitajana, et 2022. aastaks sooritab 70% põhikooli lõpetajatest eesti keele eksami B1-tasemel. Tegelikkus on vastupidine: umbes 70% lõpetajatest ei soorita eesti keel teise keelena eksamit. Just kahel viimasel aastal on põhikooli eesti keel teise keelena eksami tulemused olnud madalad, enne seda on tulemused olnud paremad.

Kooli sisehindamise dokumentides ei ole põhikooli lõpueksamite tulemusi B1-taseme sooritajate näitajate osas analüüsitud. Sisehindamises on võrreldud eksami keskmisi tulemusi Harjumaa keskmisega ja leitud, et kooli ning Harjumaa keskmise tulemuse vahe on aastatega vähenenud, mille kohta on tehtud järeldus, et eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamite tulemused on aastatega natuke paremaks läinud.

Direktori sõnul oli näitaja, et 70% saavutab B1-taseme, ilus unistus ja sisehindamisel ei ole toodud vastavat näitajat välja, sest see on niivõrd madal.

Vestlusel selgitasid direktor ja õppealajuhataja, et õpilased on õppimise suhtes ükskõiksed, on ka õpilasi, kes ei käi koolis. Lastevanematega on räägitud, et nende suhtumisest sõltub väga palju ja kui vanemate suhtumine eesti keele õppimisse on halb, siis see peegeldub ka lastes.

Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksami tulemused sooritustasemete järgi

	2022	2023	2024	2025
Sooritajaid koolis	34	55	45	44
Alla 50% tulemuse osakaal Eestis (%)	35	38	37	46
Alla 50% tulemuse osakaal koolis (%)	53	49	71	73
90% või suurema tulemuse osakaal Eestis (%)	14	12	15	11
90% või suurema tulemuse osakaal koolis (%)	12	2	2	2

Tabel 1. Põhikooli eesti keele teise keelena riiklikul lõpueksamil alla 50% või üle 90% saanud lõpetajate osakaal Eestis ja koolis, õppeaastate lõikes.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

	2022	2023	2024	2025
Sooritajaid	34	55	45	44
Alla 50% saavutanute arv	18	27	32	32
50…69% saavutanute arv	4	21	7	5
70…89% saavutanute arv	8	5	5	6
90% või rohkem saavutanute arv	4	1	1	1

Tabel 2. Põhikooli eesti keele teise keelena riikliku lõpueksami protsentuaalsete tulemuste jaotus koolis õppeaastate lõikes.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Õpilaste eesti keele oskuse arengut ja vajaliku keeleoskuse kujunemist hinnatakse riiklike tasemetöödega, mida õpilased sooritavad 4. ja 7. klassi sügisel.
4. klassi alguseks peaks õpilased olema saavutanud eesti keeles A1-taseme. Koolis ei olnud saavutanud I kooliastme lõpuks A1-keeletaset 2025 86%, 2024 94% ja 2023 35% tasemetöö sooritajatest. Ka siin on vastav näitaja olnud väga madal just viimasel kahel aastal.
2024 ja 2025 alustasid eestikeelset õpet kõik 4. klassi õpilased. Tasemetöö tulemustest saab järeldada, et 4. klassi alguseks on vajalik eesti keele oskus vaid vähestel õpilastel. Õpilaste eestikeelse õppe toetamiseks peab kool rakendama tugimeetmeid, kuid seda pole süsteemselt tehtud.
Direktor selgitas, et tugimeetmetele on mõeldud, on korraldatud vanematele koosolekuid ja eraldi vanametega rääkinud; korraldatakse väljasõite õpilastele, et nad kuuleksid eesti keelt.
Õppealajuhataja sõnul on inimeste, nii lapsevanemate kui õpetajate hoiakuid raske muuta, südames ollakse eesti keele õppimisele vastu, arvatakse, et riik survestab. Ka kvalifikatsiooniga õpetajaid ei ole kuskilt võtta ja neid kooli ei saada. Kool on ainus koht, kus paljud õpilased eesti keelt kasutavad.

Sisehindamise aruandes on eraldi punkt tasemetööde tulemuste kohta. On tehtud järeldus, et eesti keel teise keelena tulemused ei ole rõõmustavad. 7. klassi tasemetöös on märgata positiivset tendentsi, kui võrrelda 2024 ja 2025 tasemetööde tulemusi. Oluliselt on suurenenud kõigis neljas osaoskuses A2-taseme saavutanute osakaal. Eriti suur on see muutus lugemises ja kuulamises. On märgatud, et väiksem positiivne tendents on rääkimises – vaid 14% tasemetöö sooritajatest saavutas selles osaoskuses A2-taseme.
Käesoleva õppeaasta 7. klassi eesti keele tasemetöö paremad tulemused viitavad sellele, et kui õpilastel on eestikeelset õpet rohkem kui ainult eesti keele tunnid, siis on ka eesti keele omandamine parem. Nimelt on üks 7. klass hilise keelekümbluse klass, kus suur osa õppetööst (56%) on eestikeelne, teises 7. klassis on eestikeelset õpet vaid 19%. Madalamad tulemused rääkimises viitavad sellele, et eesti keele õppes pööratakse peamiselt tähelepanu grammatikale. Seda näitavad ka klassipäevikute sissekanded, mis kajastavad peamiselt tunni sisu osas grammatika õpitulemustega tegelemist.

Direktor tõi välja, et põhikooli eksamiks ette valmistudes keskendutakse grammatikale, sest see määrab eksami tulemuse.

4.2. PGSi[95] kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks tuleb välja selgitada kooli tugevused ja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Sisehindamisel tuleb analüüsida õppe- ja kasvatustegevust ning juhtimist ja hinnata nende tulemuslikkust. Kooli sisehindamise korra kehtestab direktor[96], esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule[97].
Kooli sisehindamise korra on direktor kehtestanud oma käskkirjaga[98]. Sisehindamise korra kohta on olnud õppenõukogu päevakorras vastav punkt[99] ja protokolli järgi on õppenõukogu ühehäälselt korra poolt hääletanud. Juhime tähelepanu, et õppenõukogu pädevuses pole anda arvamust sisehindamise korrale, seda peab tegema hoolekogu. Hoolekogu arvamuse andmise kohta kool tõendeid ei esitanud.
Direktor selgitas, et hoolekogu pidi sisehindamise korra kohta arvamuse andma septembrikuu koosolekul, kuid direktorit sel ajal ei olnud ning tema asendaja seda teemat ei pannud päevakorda.
Juhime tähelepanu, et vajalik on kooli sisehindamise kord anda enne selle kehtestamist hoolekogule arvamuse andmiseks.

Kooli sisehindamise kord sätestab selgelt, et sisehindamine lähtub arengukavast ja üldtööplaanist. Samuti määratletakse erinevad sisehindamise etapid ja nende etappide väljundid. Õppeaasta lõpus läbiviidava sisehindamise ülesanne on anda hinnang üldtööplaanis õppeaastaks seatud eesmärkide ja tegevuste täitmise kohta ning valmib tegevusaruanne. Terviklik sisehindamise aruanne koostatakse kord arengukava perioodil ja selles antakse hinnang arengukava eesmärkide saavutamisele. Aruande sisendiks on perioodilised tegevusaruanded.
Korras on esitatud nii perioodiliste tegevusaruannete kui ka sisehindamise aruande ülesehitus ja osad.

4.3. Koolis on koostatud sisehindamise kokkuvõte arengukava 2021–2025 perioodi kohta.
Sisehindamise aruanne ei ole üles ehitatud nii, nagu näeb ette kooli sisehindamise kord: puudub sissejuhatav ja kokkuvõttev osa.
Direktori sõnul on sisehindamise aruannet koostades püütud lähtuda sisehindamise korras esitatust.

Sisehindamise kokkuvõtte põhiosas on esitatud arengukava eesmärgid ja tulemused, mis on sõnastatud üldiselt ning pole aru saada, millistele andmetele ja tulemustele tuginedes on eesmärkide täitmise otsused tehtud. Nt arengukava eesmärgi „kooli õppekava on pidevas arengus ja vastab riiklikule õppekavale“ täitmise kohta on tehtud otsus: õppekava ja ainekavade seire toimus järjepidevalt, digioskuste lõimimine oli fookuses, kuid vajab ühtlasemat

[95] PGS, § 78 lg 1.
[96] PGS, § 71 lg 2 p 8, § 78 lg 3.
[97] PGS, § 73 lg 1[1] p 12, § 78 lg 3.
[98] Direktori 06.06.2025 käskkiri nr 1.1-1/20 „Sisehindamise korra kehtestamine“.
[99] Õppenõukogu 06.06.2025 koosoleku protokoll nr 1.1-3/5.

rakendamist. Teadaolevalt on kooli kehtiv õppekava koostatud 2023. aasta alguses, peale seda on PRÕKi ja PGSi sisse viidud mitmeid muutusi, sh eestikeelsele õppele üleminekuga seonduv, mida kooli kehtiv õppekava ei sisalda. Kooli õppekava alusel õppetööd ei toimu ega saagi toimuda, sest osa õppekavast pole kooskõlas PRÕKiga. Lisaks on kõigis II kooliastme klassides ja 7. ja 8. klassides eraldi valikaine „Informaatika“ (kokku 5 tundi), mis näitab, et digioskuste lõimimist õppeainetesse ei ole tehtud.
Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi „Toetada iga õpilase arengut, loovust ja ettevõtlikkust ning rakendada muutuva õpikäsitluse põhimõtteid“ tulemuste kohta on märgitud, et diferentseerimine, projektitegevus ja hariduslike erivajadustega õpilaste süsteemne toetamine toimisid tõhusalt. Kuidas selline järeldus tehti, millele tugineti, ei ole aru saada, sest aruanne ei esita ühtki arvulist näitajat, samuti ei ole analüüsitud, millised arengukavas eesmärkide täitmiseks kavandatud konkreetsed tegevused on toimunud ja milliseid tulemusi on saavutatud.

Koolis on nii õpilased, õpetajad kui lapsevanemad osalenud üleriigilistes Haridus- ja Noorteameti rahuloluküsitlustes. Kooli sisehindamise aruanded ei kajasta rahuloluküsitluste tulemusi ega analüüsi.
Õppealajuhataja sõnul rahuloluküsitluste tulemustega töötatakse ja neid on tutvustatud ka õpetajatele.

Rahuloluküsitluste tulemustest saab olulist info kooli õppekeskkonna erinevate tegurite kohta, mis mõjutavad õpilaste õppimist ja õpitulemusi. Oluline on ka asjaolu, et õpilastele (4. ja 8. klass) korraldatakse küsitlusi igal aastal, vanematele ja õpetajatele iga kahe aasta tagant, seega on võimalik jälgida trende ja hinnata oma tegevuste mõju.
Kooli 4. kui 8. klassi õpilaste vastustest selgub, et 2025 kevadel on kooliga rahul olevate õpilaste osakaal oluliselt langenud. Samuti on väga kõrge kiusamist kogenud õpilaste osakaal. 4. klassides on see kõrge olnud juba viimased neli aastat, kuid 8. klassis on toimunud 2025 kevadel oluline tõus. 2025 kevadel olid 8. klassis need õpilased, kes olid neli aastat tagasi 4. klassis. Kuna just nüüd on tõusnud 8. klassis kiusamist kogenud õpilaste arv, siis võib see viidata asjaolule, et koolis ei ole suudetud pikka aega kiusamisega toime tulla.
Direktori sõnul sõltub tulemus väga palju konkreetsest klassist – kas seal on probleeme või ei. Rahuloluküsitluse tulemusi on vaadatud ja leitud, et palju sõltuvad tulemused ka perede sotsiaalsest olukorrast – vanemad ei tunne huvi oma laste vastu, nt ei vaadata üldse eKooli. Kooli sotsiaalpedagoogil on väga palju tööd, tehakse ka täiendavaid arenguvestlusi. Samuti tegutseb Kiusamisvaba Kooli tiim, mis tegeleb väga paljude juhtumitega.

Kokkuvõttes saab öelda, et koolis tehakse sisehindamist, kuid see on sisult formaalne, sest ei põhine tõenditel, ei analüüsi olulisi näitajaid ega esita tõenduspõhiseid parendustegevusi.

4.4. Õppenõukogul on ülesanne õppeaasta lõpul arutada läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja teha kooli juhtkonnale ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parandamiseks[100].

Vastavalt kooli sisehindamise korras esitatule tuleb õppeaasta lõpus koostada tegevusaruanne, kus antakse hinnang õppeaastaks seatud eesmärkide ja tegevuste täitmisele.

[100] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.

Järelevalves esitas kool dokumendi „Sisehindamise aruanne 2024-2025. õa“. Nimetatud dokumendi tutvustus on olnud õppenõukogu koosoleku päevakorras[101]. Õppenõukogu koosoleku protokoll ei kajasta aruande tutvustamisega seonduvat.
Vestlusel osalenud õpetajad selgitasid, et sisehindamise tulemusi tutvustati ja aruanne saadeti ka tutvumiseks, et igaüks saaks omas tempos seda üle vaadata.

Aruande näol ei ole tegemist 2024/2025. õppeaasta üldtööplaani eesmärkide ja tegevuste tulemuste hindamisega ja õppeaasta tegevusaruandega. Suur osa aruandest käsitleb eestikeelsele õppele üleminekut, esitades muuhulgas ka eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava kuni 2029/2030. õppeaastani.
Positiivsena saab välja tuua, et aruandes on esitatud mitmeid õppetöö tulemusi (õppeedukus klassiti, 7. ja 4. klassi eesti keel teise keelena tasemetööde tulemused, põhikooli lõpueksamite keskmised tulemused võrdluses vabariigi ja Harju maakonna keskmisega ning põhikooli lõpetajate edasiõppimise info. Ainult 7. klassi eesti keel teise keelena tasemetöö tulemusi oli mõneti analüüsitud ja märgitud, et kuulamis- ning kirjutamisoskuse tulemused on võrreldes eelneva aastaga tõusnud, kuid ei olnud näidatud, millised olid eelmiste aastate tulemused, millised on olnud trendid. Üldine hinnang on, et eesti keel teise keelena tulemused ei ole rõõmustavad ja murekohaks on 4. klassi tulemused.
Positiivne on, et aruandes on esitatud tulemuste põhjal tehtud järeldused ja ettepanekud: luua ja arendada eestikeelset füüsilist keskkonda, täiendada ja arendada õppekava, muuta igapäevane töökultuur eestikeelseks, juurutada kaasaegseid õppemeetodeid, praktiseerida LAK-õppe metoodikat, teha sisulist koostööd eestikeelsete koolidega.
Direktor ja õppealajuhataja selgitasid, et seda kõike püütakse teha.

Õppenõukogu koosoleku protokoll ei esita, et õppenõukogu oleks teinud ettepanekuid õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.
Vestlusel osalenud õpetajad selgitasid, et õpetajad teevad ettepanekuid aineühenduste kaudu. Samuti tehakse ettepanekuid jooksvalt, kui midagi on vaja, siis minnakse juhtkonda rääkima ning õpetajad esitavad oma ettepanekuid enda ja oma klassi vajadustest aktiivselt.
Direktori sõnul arutasid oma tulemusi aineühendused ja arutelu tulemused toodi juhtkonda ning nende põhjal saadi vajalikud parendusvaldkonnad ja õppeaasta eesmärgid.

Juhime tähelepanu, et õppenõukogul on kohustus teha õppeaasta kokkvõttest lähtudes ettepanekuid õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks. On loomulik, et eelnevalt tutvutakse sisehindamise tulemustega, arutatakse neid aineühendustes ja aineühendused pakuvad välja oma ettepanekuid. Õppenõukogu koosolekul tuleb aga võtta kokku aineühendustes tehtud ettepanekud, neid esitada ja arutada. Õppenõukogu koosoleku protokoll[102] peab vastavat arutelu ning ettepanekuid kajastama. Õppenõukogul on oluline roll kooli õppe- ja kasvatustegevuse arendamises. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse järjepidevuse jaoks on oluline arutelud ning ettepanekud protokollida.

[101] Õppenõukogu 09.09.2025 koosoleku protokoll nr 1.1-3/1.
[102] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 8.

4.5. Kooli ühe õppeaasta tegevuskava määratletakse üldtööplaanis, mis koostatakse kooli arengukavast, õppekavast, eelmise õppeaasta töö kokkuvõttest ja õppeaasta üldeesmärkidest lähtuvalt[103].
Kooli käesoleva õppeaasta üldtööplaan[104], millesse annab sisendi eespool kirjeldatud sisehindamine, peaks vastavaid eesmärke ja eesmärkide täitmiseks planeeritud tegevusi ka kajastama. Õppeaasta eesmärkide hulgas on kirjas metoodikakoolitused ja kooli igapäevase eestikeelse suhtluse ühtlustamine, kuid vastavaid tegevusi planeeritud ei ole.

Direktor selgitas, et tema sõnastas eesmärgid ja kooli arendusjuht koostas ülesannete ja tegevuste tabeli.

Õppeaasta üldeesmärgid on sõnastatud märksõnadena ja selle järel kirjeldatakse lühidalt, mida tehakse, nt klassipõhine üleminek eesti õppekeelele – viime ellu selge üleminekuteekaardi ja pakume igale klassile sihipärast tuge. Tegevuste ja ülesannete hulgas ei olnud midagi, mis oleks seotud üleminekuteekaardiga, klassidele sihipärase toe pakkumisega. Valdkondade tegevuste ja ülesannete hulgas on suur osa rutiinseid, igapäevasest õppetööst tulenevaid, nt juhtimise valdkonnas ainesektsioonide töö koordineerimine ja kontroll, õppe- ja kasvatusprotsessis eestikeelse õppe võimaluste loomine (õpetajate eesti keele oskuse parandamine), koolikohustuse täitmise seire, tugisüsteemide töö korraldamine, kontrolltööde graafiku jälgimine koolis jms. Mida sel õppeaastal õppe- ja kasvatustegevuse protsessis arendatakse, milles seisnevad arendustegevused, üldtööplaanist ei selgu.
Vestlusel osalenud õpetajad selgitasid, et üldtööplaan on tähtis dokument, millest selgub, kuhu liigutakse, kuid sel aastal ei ole üldtööplaani jõutud vaadata. Avaldati arvamust, et õpetaja jaoks on oluline see, millised tulemused kuskil klassis on, mis ained on nõrgad, aasta lõpus vesteldakse õpilastega ning selle järgi otsustatakse, kuidas korraldatakse tööd järgmisel aastal.

Seega on kooli käesoleva õppeaasta üldtööplaan dokument, mis ei taga kooli arengut vastavalt püstitatud eesmärkidele. Üldtööplaani koostamise praktika, mida koolis rakendatakse, ei ole kooskõlas üldtööplaani olemusega.

4.6. Kooli järjepideva arengu tagamiseks koostatakse kooli arengukava[105], milles määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad.
Arengukava ja selle muudatused valmistatakse ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik ja kooli direktor annab selle täitmisest aru kooli pidaja kehtestatud korras. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.[106]
Kooli eelmise arengukava[107] periood oli 2021–2025. Kool on ette valmistanud uue arengukava perioodiks 2026–2030. Õppenõukogu, hoolekogu ja õpilasesindus on arutanud arengukava projekti ning arengukava on esitatud pidajale kinnitamiseks.

[103] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.
[104] Õppenõukogu 09.09.2025 koosoleku protokoll 1.1-3/1.
[105] PGS, § 67 lg 1.
[106] PGS, § 67 lg 2.
[107] Maardu Linnavolikogu 22.12.2020. a määrus nr 88 „Maardu Põhikooli arengukava kinnitamine“.

Uue perioodi arengukava projektis on seitse strateegilist eesmärki (nt õppija enesejuhtimise ja õpimotivatsiooni arendamine). Veel on arengukava projektis viis arengu põhisuunda ja eesmärki (nt nüüdisaegne õpikäsitus ja eestikeelne õpe, mille eesmärk: rakendatakse muutnud õpikäsitust, projektõpet ja LAK-õpet). Strateegilistele eesmärkidele on seatud mõõdikud ja indikaatorid.

Eesmärkide abil peaks määratlema kindlaks muutuse, milleni jõudmist peetakse kõige olulisemaks. Ühe arengukava perioodi jooksul on otstarbekas ja jõukohane tegelda kuni kolme õpilaste õppimisega seotud põhieesmärgiga, mille täitmist toetavad alaeesmärgid. Praegu on kooli arengukavas väga palju eesmärke ja ka üks eesmärk sisaldab mitmel juhul mitut eesmärki (rakendatakse muutnud õpikäsitust, projektõpet ja LAK-õpet; toimub kvaliteetne üleminek eestikeelsele õppele; õpilane on ennastjuhtiv ja vastutustundlik). Oluline on eesmärgi sõnastus, et oleks aru saada, millist muutust soovitakse saavutada või milleni jõuda ning mille tulemusel muutus peaks toimuma. Eesmärk iseloomustab, mis muutub õppija õppimises ja arengus ning millise lahenduse tulemusel muutus toimub. Praegu on kooli arengukavas eesmärkidena esitatud ülesanded, märksõnad, nt õppekvaliteedi tõstmine ja paindlikkuse suurendamine; süsteemne üleminek eestikeelsele õppele; pühendunud ja professionaalne meeskond. Niimoodi sõnastatud eesmärkide puhul ei ole selge, mida soovitakse saavutada ning seepärast ei ole võimalik ka nende eesmärkide saavutatust hinnata.

Kooli uue perioodi arengukava vajaks paremini prioriteetide seadmist ja fokusseerimist õppija õppimisele.

4.7. Ettepanekud pidajale ja direktorile

4.7.1. Pidajal tutvuda enne kooli uue perioodi arengukava eelnõu menetlemist ja kinnitamist koolis läbiviidud sisehindamisega, et paremini tagada kooli järjepidev areng ning sisehindamise kultuur ja kvaliteet.

4.7.2. Täiendada kooli sisehindamise korda ja määratleda need õppetööga seotud tulemused ja näitajad, mida sisehindamisel regulaarselt kogutakse ja analüüsitakse.

4.7.3. Sisehindamise aruannete ja tegevusaruannete koostamisel lähtuda kooli sisehindamise korras sätestatust.

4.7.4. Õppeaasta üldtööplaanis määratleda õppeaasta eesmärkidest lähtuvalt konkreetsed tegevused ja ülesanded kooli juhtidele ja õpetajatele, et oleks paremini aru saada, mida erinevad osapooled teevad püstitatud eesmärkide saavutamiseks ja et eesmärkide täitmise suunas liikumine oleks planeeritud ja hinnatav.

4.7.5. Õppenõukogu koosolekute protokollis esitada toimunud arutelu lühike sisu ning tehtud ettepanekud, esitatud küsimused, et tagada kooli õppe- ja kasvatustegevuse järjepidevus.

4.7.6. Vaadata uue perioodi arengukavas üle eesmärgid ja nende sõnastus, et oleks paremini aru saada, mida tahetakse arengukava perioodi jooksul saavutada.

4.8. Ettekirjutus pidajale

Tagada kooli õppenõukogu ülesande, arutada õppeaasta lõpul läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja teha kooli juhtkonnale ettepankuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks, täitmine vastavalt haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 punktis 6 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.